

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

<p>Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.</p> <p>Nem tagoknak előfizetési díj: Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.</p>	<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.</p> <p>Az egyesületi tanács felügyelete alatt: Főszerkesztő és kiadásért felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója. Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-titkára.</p>	<p>Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-utca 8. Kiadóhivatal: Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.</p> <p>Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.</p>
---	--	---

Gyakorlati kereskedelmi előadások gazdák részére.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a nagyméltóságu földmivelésügyi miniszterium támogatásával

folyó évi márczius hó 23-tól 27-ig

a Köztelek nagytermében (IX., Köztelek-utca 8. szám II. emelet)

gazdák részére
gyakorlati kereskedelmi előadásokat rendez.

Ezen gyakorlati kereskedelmi előadásokon résztvehet az OMGE. minden tagja díjtalanul. Nem OMGE. tagok 5 korona beiratási díjat fizetnek. Az előadásokon való részvétel f. hó 20-ig az OMGE. titkári hivatalának bejelentendő.

Az előadások programja.

1. Mezőgazdasági politika. Előadó: *Bernát István dr.*, a Magyar Gazdaszövetség igazgatója.

Tervezet:

1. Az agrárpolitika meghatározása. Különbőség közte és a mezőgazdasági politika között. Miként fejlődött ki? A földtehermentesítés jó és rossz hatása. Meg nem oldott feladatok. Pusztulás és emelkedés. Agrárpolitika és szocializmus. 2. Célja az ember, a földmives és birtokos jobb helyzete, politikai súlyának emelése. Az erkölcsi momentumok ápolása és fejlesztése. Harcz a plutokrácia ellen. 3. Eszközei. Birtokpolitika. Az új földtehermentesítés. Homestead. Adóreform. A kisemberek védelme. Szervezkedés. Szövetkezetek. A börze reformjai. Járadékos birtokok. Harcz a monopólok és kizsákmányolás ellen. Védvámok. A gazdasági élet moralizálása.

2. Termények értékesítése.

A) *Gabonatózsde. Közraktárak.* Előadó: *Rainer Kálmán*, a Pesti Hengermalom vezérigazgatója.

B) *Gyapjuaukcziók.*

3. Állatértékesítés. Előadó: *Dorner Béla*, m. k. gazd.intéző.

Tervezet:

1. *Általános ismeretek.* Állatforgalmi statisztika. Az értékesítés előfeltételei. Értékesítési konjunkturák. Kereslet, kínálat. Eljárás az adásvételnél. Adás-vételi módzatok. Konzum kereslete és irányzata. Vásári szokások és usance-ok. Vásárrendtartási szabályrendeletek. Szavatosság. Vásárok és vásári intézmények. Egyes vásári intézmények ismertetése. Vásári díjak. 2. *Az értékesítés módzatai.* Propre-üzletek. Kereskedés. Közvetítés. Importőr. Exportőr. Alkusz, kupecz. Reklám. Értékmeghatározás és pointrozás. Kiállítások. Aukcziók, árverések. Tenyészállat vásárok. Differenciális üzletek, állatbérlet. Értékesítő szövetkezetek. Luxusállatok értékesítése. Tenyészállatok értékesítése. Kereskedelmi áru értékesítése. Gazdasági hasznáru értékesítése. Vágóállatok értékesítése. 3. *Eljárás az értékesítésnél.* Az állatok forgalmára és szállítására vonatkozó a) állat-

egészségügyi rendeletek és szabályok és b) vasutüzleti rendeletek és szabályok ismertetésével.

4. Hitelügy. Előadó: *Havas Miksa*, a budapesti kereskedelmi akadémia tanára.

Tervezet:

A budapesti áru- és értéktőzsde árjegyző-alapja, ennek taglalása. A papírok árfolyama és jövedelmezősége. Az értékpapírok kezelése. A váltó-hitel. A bank kamalláb. Az Osztrák-Magyar Bank. A folyószámlás hitel. A zsró, a csekk. A postatakarékpénztár. A kléring. A szövetkezetek mérlege. A jelzálogos kölcsönök, a zálogleveles kölcsönök. A törlesztő tervek. A rendkívüli törlesztés. A konverzió.

5. Biztosítás. Előadó: *Allenburger Gyula*, a Gazdák Biztosító Szövetkezetének osztályfőnöke.

Tervezet:

A gazdát érhető károkról. Védekezés a különféle károk ellen. El nem hárítható károk anyagi következményeinek lehető csökkentése: a biztosítás. Szövetkezés közös kártérítésre. A biztosítás mint üzlet. A viszontbiztosításról. Az általános biztosítási feltételekről. A biztosítások különféle fajai. A biztosítási ügynökök hatásköre. A tüzkárbiztosítás alapfeltételei. A kockázat elbírálása. A biztosítási ajánlat. A díjak megállapítása. A kártérítés megállapítása. Részleges kártérítés. Aránylagos kártérítés. *Premiere risque* biztosítások. Jégkárbiztosítás. Az ajánlat kitöltése. A károk megállapításának különféle módjai. Kis károk. Az állatbiztosítás. Biztosítási feltételek. Az életbiztosításról a gazdaközönség szempontjából. Az életbiztosítás alapfogalata és különféle alakjai. Életbiztosítás és takarékpénztár.

6. Vasuti díjszabások. Előadó: *Gonda József*, a m. kir. keresk. miniszteriumba berendelt m. á. v. ellenőr, a budapesti kereskedelmi akadémia tanára.

Tervezet:

Vasuti szállítmányok feladása körüli eljárás. Fuvarlevél szabatos kitöltése. A fuvarozási ügylet megkötése. A feladó rendelkezési joga.

Mai számunk 20 oldal.

Dijszabási áruosztályozás, kivételes díjzabások, díjkezdőmenyek. Belföldi és nemzetközi, helyi, esatlakozási és köteléki forgalmak, illetve díjzabások. Szabályzati határozmányok. (Üzletszabályzatok. Berni nemzetközi egyezmény. Póthatározmányok.) Díjzabási határozmányok. Fuvardíjak kiszámítása különösen állat-, gabona-, takarmányművek s a gazdaközönséget érdeklő egyéb szállítványok után.

7. Áruisme. Előadó: *Halász József*, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete osztályvezetője.

Tervezet:

Világító és kenőanyagok. Telítő és fertőtlenítő anyagok. Ponyva, zsák és kötéláru. Műtrágyák. Kőszén. Permetező anyagok. Abraktakarmányok.

Gyakorlati kereskedelmi előadások időbeosztása.

N a p	D é l e l ő t t		D é l u t á n		
	9—10	10—11	4—5	5—6	6—7
Szerda, márczius 23.	Mezőgazd. politika	Állatértékesítés	Biztosítás	Hitelügy	Áruisme
Csütörtök, márczius 24.	Mezőgazd. politika	Állatértékesítés	Biztosítás	Vasuti tarifák	Áruisme
Péntek, márczius 25.	Mezőgazd. politika	Gabonaértékesítés	Hitelügy	Vasuti tarifák	Áruisme
Szombat, márczius 26.	Gyapjuaukeziók	Gabonaértékesítés	Hitelügy	Vasuti tarifák	Áruisme
Vasárnap, márczius 27.	Gyapjuaukeziók	Gabonaértékesítés	Délelőtt 11—12 Biztosítás		

Kirándulások:

1. Szerdán, márczius 23-án d. e. 11—4. Sertés vásár és sertésközvágóhid.
2. Csütörtökön, „ 24-én „ „ Marhavásár és közvágóhid.
3. Pénteken, „ 25-én „ „ Tenyészállatvásár.
4. Szombaton, „ 26-án „ „ Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének áruraktára.
5. Vasárnap, „ 27-én „ „ Budafoki m. kir. pinczemeszteri tanfolyam pinczéi.

AZ „OMGE.“ KÖZLEMÉNYEI.

Szuperfoszfát műtrágyaközvetítés.

Az OMGE. szuperfoszfát műtrágyaközvetítő központi irodája 48 fillérért közvetíti a 19—20¹/₂%-os és 49 fillérért a 16—18%-os szuperfoszfát kilogrammperezcentjét a megrendelő állomására. Fizetési feltételek: 1 hónapon belüli fizetés esetén 3% engedmény, 6 hóig kamatmentesen, azontul az osztr. magy. bank mindenkor kamatlábánál 1¹/₂%-kal magasabb kamatfizetéssel. Megrendelések e feltételek alatt csak teljes vagonrakományokra fogadtnak el; kisebb szállítványoknál megtérítendő a vagonrakomány és darabáru közötti szállítási díjkülönbözet. Megrendelések az OMGE. műtrágyaközvetítő irodájához (Budapest, IX. Köztelek-utca 8. sz.) intézendők, mely kívánatra a részletes szállítási feltételeket is közli. A részletes közvetítési feltételek a Köztelek 1903. évi 99. és 101. számában már megjelentek és mindenről bő tájékoztatást nyújtanak.

Az OMGE. ipari és kereskedelmi szakosztályának ülése.

(1904. márczius 12-én.)

Bánó Jenő Mexikó köztársasági állam főkonzuljának felolvasása a kivándorlás eltereléséről s az ezzel összefüggő gazdasági, ipari, és kereskedelmi érdekekről, különös tekintettel Mexikóra.

Jelen voltak: Gaál Jenő dr. elnöke alatt: Abonyi Emil, Artner Lóránt, Balás Árpád, Bánó Jenő, Bánó Jenőné és leánya, Bánó József id., Bánó József ifj., Bánó József legifj., Bánó László, Bolla Mihály, Bernát István dr., Cséry Lajos, Dániel Pál ifj., Dobokay Lajos, Drucker Jenő dr., Emődy József, Erdély Benédék, Fekete Árpád, Fenyvessy Adolf, Vetter György, Gálosy Árpád, Gorove László, Göröcs Antal, Hegyeshalmy Lajos dr., Kertész József dr., Kodolányi Antal, Kostyán Ferencz, Koltor László, Kirchner Lajos, Kormos Aliréd, megyeri Krausz Lajos, Kecskés Kálmán, Keller Gyula, Lónyay Ferencz, Löcherer Andor, Merza Márton, Mike János, Murányi Nándor, Oberrecht Ödön, Paikert Alajos, Pókay Dezső, Péterfy Tamás, Perényi Béla (New-York), Pennin-

ger Antal, Pirkner János, Renner Gusztáv, Schopf Mihály, Suhajda István dr., Szent-Iványi Zoltán, Szevera Károly, Szevera Károly ifj., Szomjas Lajos dr., Szily Tamás, Szikossy Aladár, Török István dr., Tóth Jenő dr., Wagner Jenő, Viczián Antal, Zseni József, a tisztviselők részéről: Rubinek Gyula ügyvezető-titkár, Szilassy Zoltán szerkesztő-titkár, Jeszenszky Pál titkár és Zorád István szakosztályi titkár.

Gaál Jenő dr. elnök megnyitja az ipari és kereskedelmi szakosztály ülését, üdvözlö a megjelent tagokon kívül a t. vendégeket is, akik a mai ülésre eljönni szivesek voltak.

Mai ülésünk tárgya Bánó Jenő ur, Mexikó köztársasági állam főkonzuljának érdekes felolvasása a kivándorlás eltereléséről s az ezzel összefüggő gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekekről, különös tekintettel Mexikóra.

Bánó Oméltóságát sikerült megnyernünk az előadás tartására. Az ő működését ismerjük, tudjuk azt, hogy 16 évvel ezelőtt elhagyta országunkat, de tekintete mindig hazánkon volt s mikor ő mint nyerstermelő odakint küzdött, fáradozott, hazai viszonyainkat is szem előtt tartotta. Később ismeretséget szerezvén Mexikóban, az ottani kormány, bizalmát is képes volt megnyerni s ezáltal oly példát statuált, melyet minden magyar ember elé követendő példa gyanánt állíthatunk oda, mert ő bizalmi állásában hazánk és a köztársaság érdekeit minden esetre legteljesebben fogja képviselni. Felkérem Oméltóságát előadása megtartására.

Bánó Jenő felolvasásában abból indul ki, hogy a kivándorlást megszüntetni nem lehet, annak helyes irányításával azonban jelentősen orvosolhatjuk a bajt. Az Egyesült-Államok felé irányuló mai kivándorlásnak igen sok a hátránya. Leszámítva azt, hogy az Egyesült-Államok befogadó képessége nap-nap után csökken s kivándorolt magyarjaink ott anarkistikus, pánszláv eszmékkel szaturálódnak, az Egyesült-Államok mindent el is követtek ma már a kivándorlás korlátozására.

A kivándorlás elterelésére legalkalmasabbnak tartja Mexikó köztársaságot, ahol a kivándoroltak megfelelő kormányvédelemben részesülnek s ahol ma még mindig nagy és olcsón megszerzhető területek állnak rendelkezésre. A magyar kivándorlók nagy részét földmivelők képezik, akik a tengerentúl környékének megszokott foglalkozásuktól eltérni. Mexikóban maradhatnak mezőgazdáknak, maradhatnak magya-

rokknak is, nincs szükség arra, hogy gyárakban, bányákban tengessék életüket. Egészséges vidéken, a szabad ég alatt folytathatják a földmivelést és állattenyésztést.

Fontos e mellett Mexikó a magyar ipar szempontjából is. Ha a kivándorlás arra felé irányulna, az emigráltak állandó összeköttetést tarthatnának az anyaországgal s Mexikónak ma még fejletlen iparával könnyű volna a magyar iparnak versenyeznie különösen mezőgazdasági gépekben, épületekben stb.

Az első feltétel azonban, hogy Fiuméből Mexikóval közvetlen gőzhajó járatokat tartunk fel. Nemcsak Mexikóval, hanem egész Dél-Amerikával, ahol igazán jó piacza lehetne a magyar mezőgazdasági terményeknek és iparcikkeknak. Egyelőre elég volna, ha az Adria, vagy a Cunard Line gőzhajói legalább minden második utjukban érintenék Mexikót.

Ha ezek nem vállalkoznak rá, úgy egy új transatlantic gőzhajós-társulatot kell alakítani. Nem kell ettől félni. Nem kell hozzá egyéb, mint egy kis világkereskedői hajlam. Pénz van hozzá elég Magyarországon. Buzdítja az arisztokráciát, hogy karolja fel ezt az eszmét s legyen a föld-birtokos mellett kereskedő is. Meg van róla győződve, hogy ha ez létesül, az oceánjáró hajókat Fiumében lehetne megépíteni s ezzel egy régi óhaj, a fumei arzenál is megvalósulhatna.

Mezőgazdasági szempontból kiválóan fontos volna egy új gőzhajós-társaság létesítése. Az oceánjáró hajók élelmiszerekkel való ellátása a gazdáknak hajtana hasznot.

A magyar arisztokráciának kezét kell fognia a kereskedelem és ipar képviselőivel, a pénzintézetekkel s akkor rövid idő alatt megvalósulhat akár a már meglévő, akár pedig egy új társaság révén a fumei-délamerikai, illetve mexikói hajójárat.

Előadása további részében érdekes képet rajzol a mexikói köztársaságról, amelyet néprajzi, gazdasági, égjai szempontból behatóan ismertet. Sorra felsorolja Mexikó forró, mérsékelt és hideg vidékeinek exportképes termékeit, amelyek közvetlen összeköttetésünk esetén olcsóbban juthatna hozzánk. Ilyen a kávé, a finom szivarokhoz szükséges dohány, a finom faneműk, a kakao, a gummifák, a kefe- és seprőgyártáshoz szükséges síkargyökér.

Mexikó élén 25 év óta Porfirio Diaz elnök áll. Alatta a köztársaság pénzügyi viszonyai teljesen konszolidálódtak, a kultúra nagyot fej-

lódott,
A hite
Felolv
kedők.
kötet

után u
szólott.
— me
osztály
a szak
a főko
ságos

szép
volna.
nak i
amely
eljárás
eszmél
is sziv
En az
ban tö
alakba
mégis
konzul
ügy l
vezzsz
ügy m
Észak
utóbb
neveze
s így
kivánd
kát ne
désün
mely
hogy
hogy
hol ne

osztály
fel a s
felvilá

járult
bizotts

első la
gazda
nök, h
is évt
zik, a
sikerel
gazda
tékesit

magya
erejév
volt
nyitja
javítás
intézm
vetkeze
Vásár

ről sz
tében,
nek el
teti Se
öt év

lódott, a személy- és vagyonsbiztoság kitűnő. A hitelviszonyok jók, kereskedői bukás nincs. Felolvasását azzal végzi, hogy a mexikói kereskedők örömeit lépne Magyarországgal összekötésbe.

Zajos éljenzés és tapsal honorált felolvasás után újból a szakosztály elnöke Gaál Jenő dr. szólott. Ezen élénk tetszészaj folytán, — ugymond — melylyel Öméltósága előadását a t. szakosztály fogadta, kedves kötelességemnek tartom a szakosztály nevében meleg köszönetet mondani a főkonzultur Ur Öméltóságának becses és tanulmányos fölolvására.

Nem járnánk el helyesen, ha az elhangzott szép eszméket egyszerűen csak meghallgatnánk volna. Ami egyetűnknek és így szakosztályunknak is a Széchenyi politikáját kell követni, amely az aktivitásban s nem abban a passzív eljárásban nyilvánult meg, mely szerint az eszméket ugyan meghalljuk, félig-meddig meg is szívveljük de a cselekvés terére nem lépünk. Én azt gondolom, hogy e becses felolvasásban több oly mozzanat van, amely habár hasonló alakban jelentkezett is előtűnk, tulajdonképpen mégis új. Az egyik ilyen mozzanat, hogy a főkonzultur ur meggyőződése szerint a kivándorlást úgy lehetne Mexikó felé vezetni, hogy ott ne veszzenek el kivándorlóink hazánkra nézve, úgy mint az Egyesült-Államokba kivándoroltak. Észak-Amerika felé való kivándorlásunk előbb-utóbb kiszorul, mert ott védekeznek az ugynevezett nem kedvező elemek beözönlése ellen s így elkövetkezik előbb-utóbb az az idő, hogy kivándorlóinkkal nem tudunk mit csinálni, munkát nem tudunk nekik adni, mert ipari fejlődésünk gyenge. Pedig a kivándorlás oly kérdés, mely egy vagy más alakban megoldásra kell hogy szoruljon. Most itt kínálkozik az alkalom, hogy kivándorlóinkat Mexikóba helyezhetjük el, hol nem vesznek el hazánkra nézve.

Indítványozza, hogy a felolvasás a szakosztály ipari bizottságához utaltassék s kérje fel a szakosztály felolvasót, hogy tanácsaival, felvilágosításaival támogassa a bizottságot.

A szakosztály az elnök javaslatához hozzájárult s a felolvasást tárgyalás végett az iparbizottsághoz utalta.

Ezzel az ülés véget ért.

Szövetkezeti beszámoló.

Három füzet fekszik előttünk, amelyekről első látásra senki se hinné a hozzájuk fűződő gazdasági és szociális jelentőséget. El se hinnék, hogy azok minden igénytelenségük dacára is évtizedes hosszú küzdelemnek tükrét képezik, annak a változatos, de évről-évre nagyobb sikereket hozó küzdelemnek, amelyet a magyar gazdatársadalom a *hitel*, a *fogyasztás* s az *értékesítés* szervezése érdekében folytat.

A három nagy probléma megoldásához a magyar gazdák a szövetkezeti eszme csodás erejével fogtak hozzá s hogy munkájuk nem volt meddő, azt éppen e három füzet bizonyítja, a hitel, fogyasztási és értékesítési viszonyok javításán fáradozó három legkiválóbb magyar intézménynek: az *Országos Központi Hitelszövetkezetnek*, a *Hangyának* és a *Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetének* beszámolóit.

Az utóbbi kettő csak legutolsó üzletéről számol be az évi jelentés és mérleg keretében, az Országos Központi Hitelszövetkezetnek ellenben öt esztendei munkásságát ismereti Seidl Ambrus, az intézet vezérigazgatója. Öt éve annak ugyanis, hogy a magyar köz-

gazdasági és társadalmi életnek ezen kiváló tényezője létrejött.

Ha figyelmesen átolvassuk az öt esztendei munkásságról szóló beszámolót, nehéz eldönteni, vajjon a szociális, vagy pedig a gazdasági életben tett-e az Országos Központi nagyobb jelentőségre szert. Hatása egyformán nagy mind a kettőben s emellett ez a hatás nap nap után fokozódik. Mindinkább sűrűsödik az Országos Központi szövetkezeteinek hálójára, közeleg az idő, amikor a magyar nép hitel-műveleteinek legfőbb rugója az önszegély lesz. Ma már 6000 községben teljesít missziót a központi kötelekbe tartozó mintegy 1700 hitelszövetkezet, irtja az uzorát, emeli a népjólétet s neveli a népet józan erkölcsösségre, takarékosra, összetartásra.

Ez az utóbbi körülmény az, ami az Országos Központot a többi pénzintézetek sorából szinte szédítően magasra emeli. Nem tartozunk azok közé, akik kicsinylik a takarékpénztárak, bankok s más hasonló intézmények gazdasági jelentőségét, mert a takarékoságnak ezek is csak olyan segédeszközei, mint a falusi szövetkezetek. De aztán több jótéteményt nem is gyakorolnak.

Az Országos Központi szövetkezeteinél ez a körülmény pedig csak a kezdet kezdete. Az Országos Központi Hitelszövetkezet vidéki fiókjainál elhelyezett takarékbetétek összege 1903. év végén 21.190.955 koronára rugott. Ez a tekintélyes összeg csupa kisemberek filléreiből gyűlt össze. Megbecsülni való eredmény, mégis hova törpül el a mellett, hogy 5 esztendő alatt 366.721 embert sorakoztatott közös zászló alá, ismertetett meg az önszegély, a szövetkezés hatalmas erejével és másfélezer illetve hater ezer falu népébe oltott közös gondolatot. Csak az, aki a magyar közeletet, az abban mérhetetlenül nagyra nőtt önzést ismeri (és ezt ki ne ismerné?), tudja méltányolni ezt az eredményt.

Amit az Országos Központi Hitelszövetkezet a hitelviszonyok javítására tett, az se pusztán közgazdasági értékű. Segítő kezével a legalsó néprétegek közé nyult, ott ahol sűrűn az elégedetlenség minden perczen kitörésre kész látvája. Minden paraszt, vagy kisiparos, akit pár száz korona kölcsönrel megmentett attól, hogy a földet ki ne huzzák lába alól, vagy a szerszámot ki ne üssék kezéből, jobb segítő társ a szociális bajok orvoslásában, mint Marx vagy Lassale tíz hangos szavu modern profétája. Hány embert mentett meg egy-egy ilyen időkben folyósított kölcsön a haza földjének hitlen, sokszor könnyelmű elhagyásától? Tudni nem lehet, csak sejtteni. 1903-ban 240.045 drb váltót számitolt le a Központ 70 millió korona értékben s majd 20.000 kötelezvényt, amelyek értéke több mint 6 millió korona volt, jelzálogkölcsönt. 1033-at szavazott meg, közel 2 millió korona értékben. Hogy ez utóbbi aránylag kevés volt, annak más oka nincs, minthogy ez az üzletág mindössze egyéves s az Országos Központ szellemének megfelelőleg más tiszteletreméltó intézetek is kultiválják. Az előző négy év adatai szintén tekintélyesek. Több mint egy millió esetben jött segélyére eddig a kisembereknek a Központ az ő szövetkezetei ré-

vén már eddig 1/4 milliárdnál többre rugó pénzüsszeggel. Hajtsuk meg a zászlót! Az intézet vezetőinek öntudatos, jogos büszkeségtől áthatott kijelentését idézzük:

— Valóban ez oly eredmény, amelyre alig mert valaki gondolni.

Az új lustrumot így igazán szép kilátásokkal kezdi meg az Országos Központi Hitelszövetkezet, szükség van azonban a szövetkezeti törvény sürgős reformjára a Központi szövetkezeteinek tekintélyét, hitelét mód nélkül csorbító uzorás koronaszövetkezetek kiirtása végett.

Szükség lesz azonkívül okvetlenül magára a szövetkezet belső szervezetének reformjára is. Kéirezzük Seidl Ambrus soráiból a reformokra való vágyakozást. Ma tulontul nehézkes a kezelés. Mielőbb szükség lesz a decentralizációra is. Az ellenőrzése a fiókszövetkezeteknek mulhatatlan kelléke a fejlődésnek, a boldogulásnak s ma már tisztában vagyunk azzal, hogy az ellenőrzés terhei a szövetkezetek szaporodásával nem arányosan, hanem hatványozva nőnek. Az évről-évre ismétlődő szövetkezeti kongresszusok is sok megvalósításra váró eszmét vetettek felszínre s hogy azok meg is valósulnak — kétségen kívül állónak tartjuk. Öt év története magán hordja a fejlődés minden jelét, lehetetlen, hogy a jövő a visszaesés ideje legyen.

Erre nézve a legfőbb biztosítékunk azok egyénisége, akik az intézet élén állnak. Az ügy iránt való szeretetük, azokhoz a szociális bajokhoz való érzékük, amelyek elhárításán a központi fáradozik, önzetlenségük, fáradságot nem ismerő tevékenységük semmieset se fog lankadni. Az Országos Központi belső adminisztrációja Seidl Ambrus kezében összpontosul, akik ebbeli munkásságát ismerik, joggal bizhatnak abban, hogy a szövetkezet jövője méltó lesz a multhoz s a dicséretes jelenhez.

A Magyar Gazdaszövetség fogyasztási és értékesítési szövetkezeti központjának, a Hangyának mult évi beszámolója szintén sok örövendetes adatot tartalmaz. A mult évi haladás nagyobb, mint a megelőző két évi összevéve. A fiókszövetkezetek száma 130-czal szaporodott s ma már közel 450-et tesz ki. Az évi forgalom tullepte az ötmillió koronát.

Aki tudja azt, hogy a Hangya alaptőkéje mindössze 126.000 korona s jóformán ez az egyedüli anyagi eszköz, ami működésének támasztékát képezte; aki visszaemlékezik arra a hajszára, melyet két év előtt indítottak a kereskedők ellene s amelynek hullámai mindmáig nem simultak el: az előtt úgy a szövetkezetek szaporodása, mint pedig az áruforgalom nagyarányu emelkedése teljes értékében mutatkozik.

Az Országos Központi Hitelszövetkezetnek nagy eredményei elérésében, ha nem is arányos, de mindenesetre bőséges anyagi eszközök álltak rendelkezésére. A Hangya kizárólag a maga erejéből lett nagygyá. Ez a nagyság pedig nem csupán az imént felsorolt adatokban mutatkozik; aki mélyebben pillant bele közgazdasági életünkbe, lehetetlen, hogy észre ne vegye a Hangya s az ő fogyasztási szövetkezeteinek hatását; a magyar kereskedelem —

Ne vásároljunk addig, míg kérdést nem tettünk!

elsőrendű lóherelevél védjegyű THOMASSALAK-LISZTRE

nézve. Ajánlunk:

4 havi
hitel vagy
2% p. eng.
mellett

	paritással	29 1/2 fillérrel	összfoszforsav kg. %o-ként	33 1/2 fillérrel	csitromsavban oldható tartalommal, kg. %o-ként
Bubent	29 1/2	"	"	"	"
Simbach	29 1/2	"	"	33 1/2	"
Troppan	29 1/2	"	"	33 1/2	"
Fiume	32	"	"	38	"
Passan	30	"	"	34	"

(18%—20% foszforsav, ebből 80—90% csitromsavban oldható.)

Favardiját minden állomásra közzeljük!

Beltartalomra mérvadó a Magy. kir. vegykísérleti állomás Magyar-Óvárott.

Figyelmeztetjük t. tagjainkat a 4 év óta nyújtott 3%-os évi visszatérítésre.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 31. szám.

lassan bár — bizonyos tisztulási proceszszuson megy keresztül, amit maga a kereskedelem sehogyse akar bevallani, de azok, akik a viszonyokat alaposan ismerik, nagyon jól tudnak. Az uzsorászatócsooknak folytonapadó száma, a szövetezeti akció iránt mindig szélesebb körben megnyilatkozó rokonszenv mind azt bizonyítja.

A Hangya ellen indított hajsza kezdettől fogva az emberszeretet félremagyarázott jelszava alatt folyt. Azt mondták, hogy tönkre teszi a kisexisztencia számba menő szatócsokat. Nem készült eddig pontos kimutatás arról, hogy az egyes falvakból, ahol a Hangya szövetezetet alakított, hány szatócsoznak kellett kivándorolnia, az azonban bizonyos, hogy az ötödfél száz szövetezet közt van több mint 300 olyan, ahol az üzletvezető szakképzett kereskedő, magának a Hangyának 80 főre rugó tisztviselői karában is a többség ezekből kerül ki. Ami tehát elveszett a révén, az megtérült a vámon. Azokat, akiket egy-egy szövetezet megfosztott a létalapjuktól, egy kicsit se féltjük és nem is sajnáljuk. A szövetezetek versenye nem árt a tisztességes kereskedelemnek, sőt a Hangya szigorú ellenőrzése alatt álló szövetezet mindig jobban tarthat a pusztán csak tag lelkiismeretének ellenőrzése alatt álló kereskedőtől.

Az ellenőrzés költségei a Hangya költségében a múlt év folyamán közel 50,000 koronára rugó összeget tettek ki. Nagy teher ez ott, ahol az évi nyereség mindössze 23,640 korona. Amde a folytonos éber ellenőrzésre multhatatlan szükség van. Csakis az ellenőrzéssel — ami inkább a jóakarát, mint a bizalmatlanság jele, érte el a Hangya, hogy fennállása óta mindössze 13 szövetezetét kellett feloszlatnia, ezt is inkább a vezetők hiánya, mintsem irkorekt működése miatt.

A Hangya a közgazdasági működésén kívül a szociális munkásságból is kiveszi részét. Fiókszövetezetei csaknem kivétel nélkül tul-emelkednek az „üzlet” fogalmán, legtöbb helyütt az illető falu erkölcsi újjászületésének, társadalmi rekonstrukciójának kezdői és irányítói is. Ennek az értékét számokkal kifejezni nagyon nehéz volna.

Legutolsónak emlékezünk meg a *Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetezetéről*. Egrésztt működési köre nem oly nagy, mint az előbbi kettőé, másrészt sikerei sem voltak oly jelentékenyek eddig, mint amazoknak. Pedig a rá váró feladat éppen nem kicsiny, s a szövetezet mult üzletéve alapos reménységgel tölt el, hogy ennek a feladatnak meg is fog felelni. Az értékesítés szervezését tüzte ki célul a Vásárcsarnok Szövetezet. Akkor, amikor megalkották, alapítói előtt az a gondolat lebegett, hogy a gazdaközönség termelte élelmiczikkeket a fővárosi piacon értékesítik, ott, ahol az árak hasonlíthatatlanul magasabbak, mint az országban bárhol: ma azonban a szövetezet vezetői nagyon jól tudják, hogy a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetezetére nagyobb hivatás vár. Előbb-utóbb elérjük azt, hogy az élelmiczikke értékesítésénél a leg-erősebb kapocs lesz a magyar termelők és a bel-

és külföld kiválóbb piacain vásárló fogyasztók közt.

A szövetezetnek ezt a célját hovatovább kezdik átérteni a magyar gazdák, akiknek érdekeit szolgálja s akiknek közönyén mult az, hogy jelentősebb sikereket jóformán csak a legutolsó két évben tud felmutatni. A mult évben rekonstruálták a szövetezetet, alaptökéjét megnagyobbították, s a nagyobb anyagi eszközök képessé is tették őt arra, hogy üzletágait fejlessze. Így értte el azt, hogy a mult évben már másfél millió K. értékű árut értékesített és pedig húst, baromfít, tojást, gyümölcsöt, bort, tejtermékeket. Husfélét 143,164 kilogrammal adott el többet mint a mult évben. A baromfitermesítés terén most tervezi a döntő lépést, a főváros szomszédságában baromfifeljavító és osztályozó telepet kíván létesíteni, hogy a piacon értékes, — s a lehetőség szerint egyöntetű áruval jelenhesék meg. Ugyanígy van a tejtermékek értékesítésével is. Egyöntetű, piacképes árut vajmi nehéz kapnia, miért is a közel jövőben két vajtermelő központ megszerzésével a vajértékesítés központosítását tervezi.

Kétségtelen, hogy legtöbb sikert a szövetezet a tojáskereskedelem szervezésével a tojásértékesítő központ megteremtésével érte el. Több mint 400 tojásgyűjtő állomást létesített rövid két év alatt s 1903-ban már 8335 láda tojást értékesített 560,465 K.-ért. Ebből 6729 ládat külföldre vitt ki. Óriási, mondhatnók példátlan volt az emelkedés a gyümölcsforgalomban. 1902-ben 157,079 kg. gyümölcsöt, 1903-ban 1.205,838 kg.-ot értékesített. Ebből körülbelül 100 vaggont külföldre. Emelkedett a forgalom zöldség felékben is. A folyó évben jött létre a szövetezet *hordóborértékesítési* osztálya, amely állandó borvásár jellegével bír. Nyomon követi ezt a szeszértékesítő osztály felállítását. Így lassanként a gazdaktól kikerülő minden termék értékesítésénél kiváló jelentőségre tesz szert a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetezete, amelynek érdeméül tartozunk végül azt is felemlíteni, hogy e dicséretes eredményeket teljesen önerejéből, minden külső támogatás nélkül érte el. Erkölcsi támogatásban bőven volt része s e közt a legbecsüléseméltóbb a magyar gazdák nap-nap után erősödő rokonszenvé.

A magyar szövetezeti ügy barátai, akik szeretetteljes gondnal figyelik ennek a ma már eléggé izmos fának növekedését, az idej ter-méssel meg lehetnek elégedve.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: Dr. Hutya Ferencz.

Ragadós száj- és körömfájás elleni intézkedésekről.

II.

Előzőleg már ismertettük a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezés ügyében kibocsátott földmivelésügyi miniszteri rendeletnek azon részét, mely a betegség fellépése esetére előírt intézkedéseket tárgyalja; jelen alkalom-

mal a tej, hus és bőr forgalombahozatalát, a szálás takarmányfélék szállítását, az állatvásártartást s a fertőzött községekkel és vészkerületből az állatoknak elszállítását és a fertőzött községekben levő hasított körmű állatoknak gazdasági munkára való használatát szabályozó intézkedéseket ismertetjük.

Ragadós száj- és körömfájással fertőzött községből származó tej forgalombahozatalára és felhasználására nézve a különböző vidékeken nem igen jártak el eddig egyöntetűen, erre lehet következtetni a naponkint elmerülő panaszokból. Mig egyes fertőzött községekben a hatóság nem gördített semmi akadályt az egészséges állatok tejének forgalombahozatala elé, addig más községekben az egészséges állatoktól származó tejet is csak felforraltatás után engedte meg a hatóság forgalombahozni, jöllehet az állategészségügyi törvény csak a ragadós száj- és körömfájásban szenvedő, tehát a beteg állat tejének a felhasználását és forgalombahozatalát tiltja meg.

Ha tehát a beteg állatok a fertőzött istállóból vagy csordából mind eltávolítottak s ennek megtörténte a helyi hatóságnál bejelentett, a megmaradt egészséges állatoknak a teje szabadon értékesíthető, illetőleg elszállítható.

A községi előljároság feladatát képezi ellenőrizni azt, hogy a beteg állattól nyert tej fel ne használtassék s forgalomba ne hozassék, hanem a községi előljároság egy tagja jelenlétében megsemmisíttessék.

Ragadós száj- és körömfájásban szenvedő állatot fogyasztásra levágni csak az I. fokú hatóság engedélyével szabad, a beteg részeket azonban meg kell semmisíteni. Egyébként a hasított körmű állatok levágott állapotban a vágóbiztos egészségi bizonyítványával a bel-földi forgalomban szabadon szállíthatók. Ragadós száj- és körömfájásban szenvedő állatoktól származó bőrök csak előzetes fertőtlenítés után bocsáthatók forgalomba.

A szálás takarmányfélék szállítását illetőleg a rendelet akként intézkedik, hogy a ragadós száj- és körömfájással fertőzött község *vészmentes udvarából* (major, tanya stb.) a szalma, széna és egyéb takarmányemlék lófogatú kocsin a *fertőzött községből elszállíthatók*, ha a községi előljároság az illető udvar vészmentességéről közvetlenül az elszállítás előtt meggyőződött; az előljároság a szállítmányhoz díjmentesen állít ki igazolványt.

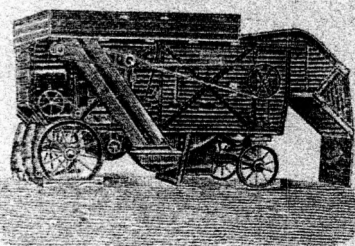
A hasított körmű állatokkal való vásártartást illetőleg a rendelet az eddig fennálló intézkedésektől lényegesen eltérő intézkedéseket tartalmaz.

Kimondja ugyanis a rendelet, hogy állatvásár csak ott tartható, ahol az előírt módon bekerített és berendezett állatvásártér van. A vásártér minden bejárójánál egy állatorvosnak kell lenni, a ki a felhajtandó állatokat és azok marhaleveleit megvizsgálja. Ott a hol alkalmas és megfelelően bekerített és berendezett állatvásártér nincsen, az állatoknak állatvásárra való felhajtása betiltandó.

Hasított körmű állatokat feltétlenül tilos felhajtani olyan állatvásárra, amely

1. vészkerület területén van,

Kedvező feltételek!
Jutányos árak!

Gyártelep:
Budapest, Váci-ut 19. sz.

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvénytársulat

ajánlja különlegességei gyanánt legújabb és legtökéletesebb szerkezetű

gőzcséplőkészleteit

(vas- és farámás cséplőkkel) a legmesszebbmenő, bármely tetszés szerinti jótállással.

Uraknak saját költségén 2—4 heti próbacséplésre is szállít gépeket.

ben zá
vagyis

ragadó
állapít
de a ne
sának
le nem

4
mentes
től szá
a közv
ségek
ragadó

E
velésüg
engedé
hanem
tendő

R
olyan
öt kilon
hely ni
közsege
tőzött, a
külön e
latvásár
és a v

A
állatok,
belül lá
szállítar
haladó
tőzöttat
ségére
találtat
máson

V
illetve
vásárra
a megs
a várn
állatok
marhale
mutatan
levél há

Uj
hasított
körömfá
vagy tov
Az ilyen
adása
hatáskör

Kü
száj- és
sége ha
ság engé
azon ter
hidra az

Fer
hasított
engedély
zárólag
hatóság
ható, a
belül le
helyezem

A

I

2. ragadós száj- és körömfájás miatt egészben zár alá helyezett község területén van, vagyis ahol községi zár áll fenn,

3. amely olyan községben van, ahol a ragadós száj és körömfájásnak szörványos megállapítása folytán bár csak helyi zár áll fenn, de a nevezett betegség szörványos megállapításának napjától számítva a nyolczadik nap még le nem telt,

4. ragadós száj- és körömfájástól bár mentes olyan községben van, melynek határáról számítva öt kilométer távolságon belül, akár a közvetlenül szomszédos, akár a távolabbi községek vagy városok valamelyikének területén ragadós száj- és körömfájással fertőzött hely van.

Ezen tilalom alól kivételt csak a földmivelségi miniszter engedélyez; az ilyen vásáregedélyezés iránti kérvény nem közvetlenül, hanem az I. és II. foku hatóság útján terjesztendő fel a miniszterhez.

Ragadós száj- és körömfájástól mentes olyan községben, amelynek határáról számítva öt kilométer körzetben ilyen betegséggel fertőzött hely nincsen ugyan, de a közvetlenül szomszédos községek valamelyike száj- és körömfájással fertőzött, az állatvásár hasított körmű állatokkal is külön engedély nélkül megtartható. Az ilyen állatvásárról hasított körmű állatok Ausztriába és a vámkülföldre nem szállíthatók.

A vásárokon vett azon hasított körmű állatok, melyek a rendeltetési helyre két napon belül lábon el nem hajthatók, kizárólag vasuton szállítandók el. Ha ilyen állatok két napot meghaladó hajtáson éretnek, azok azonnal feltartoztatandók, m. kir. állatorvos által a fél költségére megvizsgálandók és ha egészségeseknek találtnak, a legközelebbi marharakodó állomáson továbbszállításra felrakandók.

Vásárokról a budapesti marhavásártérre, illetve a budapest-ferencvárosi szabad sertés-vásárra, továbbá Horvát-Szlavonországokba, a megszállott tartományokba, Ausztriába vagy a vámkülföldre szállítandó hasított körmű állatok marhalevelei még a vásártéren a marhalevél kezelése előtt az állatorvosnak előmutatandók, aki a rendeltetési helyet a marhalevél hátlapjára feljegyezni tartozik.

Ujabb szabályozást nyert a rendeletben hasított körmű állatoknak ragadós száj- és körömfájással fertőzött községekből levágás vagy továbbtartás céljából való elszállítása is. Az ilyen elszállításokra szóló engedélyek megadása általában az I. és II. foku hatóságok hatáskörébe utaltatott.

Kizárólag levágás céljából, a ragadós száj- és körömfájással fertőzött udvarból egészséges hasított körmű állat a községi előjáróság engedélyével és rendőri kísérettel ugyanazon fertőzött község határában belül levő vágóhidra azonnali levágás céljából kivihető.

Fertőzött község vészmentes udvarából hasított körmű állat az I. foku hatóság külön engedélyével, külön óvintézkedések mellett kizárólag levágás céljából ugyanazon I. foku hatóság területén fekvő községbe lábon elhajtható, a rendeltetési helyen azonban 48 órán belül levágandó s levágásig is a vágóhidron helyezendő el.

Az I. és II. foku hatóság a működési területével szomszédos járás és törvényhatóságok területére is adhat elszállítási engedélyt a rendeletben közölt módokatól eltekintve.

A vészkerület területén belül vagy vészkerületből közvetlenül levágásra szóló engedélyek megadására a fentebb ismertetett feltételek a mérvadóak. A vészkerületbe tartozó vészmentes község vagy határrész az ilyen engedélyek megadása tekintetében a fertőzött községgel egyenlő elbánás alá esik.

Ragadós száj- és körömfájással fertőzött község nyilvánvalóan vészmentes külterületről és pedig az olyan vészmentes különálló majorból, pusztáról stb., vagy olyan vészmentes külön legelő területéről, ahonnan a hasított körmű állatok legalább nyolcz napon át más területet nem érintettek és ahová legalább ilyen időn belül más hasított körmű állatok be nem hozattak, *halaszthatatlan szükség esetén gazdasági munkák végzése vagy továbbtartás céljából hasított körmű állatok elszállítására a másodfoku hatóság engedélyt adhat.* Az ilyen engedélyben ki kell kötni, hogy az elszállítandó állatok tartózkodási helyén a törvényhatósági m. kir. állatorvos az összes hasított körmű állatokat közvetlenül az elindítás előtt az engedélyes költségére megvizsgálja s hogy az elszállított állatok a rendeltetési helyen legalább nyolcz napon át elkülönítve tartassanak.

Gazdasági eselések és alkalmazottak hasított körmű állatainak a ragadós száj- és körömfájással fertőzött község vészmentes udvarából, majorából stb. az átköltözködés alkalmából az új szolgálati helyre elszállítását a II. foku hatóság megengedheti. A rendeltetési helyen az elszállított állatok legalább 8 napon át elkülönítve megfigyelés alatt tartandók. Vészkerületből ilyen elszállítást a II. foku hatóság szintén megengedhet.

Végül megemlítjük még a rendeletnek, azon intézkedését, mely a fertőzött udvarokban levő egészséges hasított körmű állatoknak gazdasági munkákra való használása s a legelőre való kihajtása felől intézkedik. E szerint ragadós száj- és körömfájással fertőzött udvarból, majorból stb. az egészséges hasított körmű állatok a sürgős gazdasági munkák végzéséhez vagy takarmányhiány esetében legeltetés céljából megbízható őrizet alatt kihajthatók ugyanazon község határában belül fekvő helyre (tagra vagy legelőre), de csak abban az esetben, ha ezek az állatok a fertőzött udvarból közvetlenül juthatnak el az udvarhoz tartozó tagra vagy legelőre és vissza, anélkül, hogy közhasználatra rendelt utat vagy idegen területet érintenének.

F. L.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

241. kérdés. A Rábavölgyben levő nagyon kötött fekete agyagos földben miféle fűmagvakat vessek és kat. holdankint mennyit? A talaj tavasszal vizes, a mélyedéseken viz áll, későbbben annyira kiszárad és megrepedez,

hogy gabonaféléket haszonnal termesztetni alig lehet, így ezen 30 magyar holdnyi területet rétté szeretném átalakítani, úgy, hogy pár év múlva egy részét legelőnek használhassam.

K. A.

242. kérdés. A földbirtokos saját szőlejtében termelt s tisztí javadalmazásra fordított bormenyiség után köteles-e a fogyasztási adót fizetni? Ha nem, van-e joga 1903., esetleg 1902. évben ily czímen fizetett összeget visszakövetelni?

E. Gy.

243. kérdés. Mintegy 80 kat. hold idei irtásföldet óhajtanék tengerivel bevetni, megjegyzem, hogy az irtásföld fekete humuszos homok, úgy gondoltam, hogy a földnek felét piros lófogú tengerivel, felét pedig Alemti tengerivel vetném be.

Kérdem, miután az irtásföldbe kapa után lesz vetve a tengeri, hogy sorban mily távolságra vessük és a sorok közt mily távolság legyen az egyik és másik fajtánál?

K. F.

244. kérdés. Járásomban óhajtok yorkshirei tenyésztők egyletét, esetleg szövetségét alakítani. Megkérem szives tanácsát és utmutatását ily egyesület alakításához.

P. L.

245. kérdés. Már többször hallottam, hogy nem jó zab alá az őszi szántást tavasszal újra fölshántani, inkább csak grubberolni, vagy csak boronálni? A munkamegtakarításon kívül van-e egyéb előnye? Egyszer szükségből én is megvettem, de terméstöbblet helyett csak azt tapasztaltam, hogy a vetés gazosabb volt. Minő termést ad a jóvái vagy u. n. nyolczsoros tengeri a székely tengerhez viszonyítva? Elég korai-e, hogy utána buzát lehessen vetni? Talajigényei nem túl nagyok-e?

Sz. L.

246. kérdés. A sörék takarmányozásánál a naponkinti kétszeri vagy háromszori etetés-e a megfelelőbb? Öreg, kimustrált hizókrök takarmányfeldolgozó képessége mily arányban áll a tinó-sörékével? A répa adagolása hogy jobb? Frissen vágottan és tisztán nekik adva csupán darával leszörve? Vagy pedig füllesztve szénaszecskával? (En a darás friss répa után adom oda nekik szálisan a szénát.) A meleg gözzel teli istálló kedvezőbb-e a hizlalásra, mint a naponkint megfelelően szellőztetett mérsékelt meleg istálló?

E. Gy.

247. kérdés. Az 1903. évben vetettem kálászos közé lóherét, szokásosan, hogy az 1904-ik évben az első kaszálást takarmánynak vágatom le, a második kaszálást magnak szeretném meghagyni, de miután a nevezett föld sovány rét-föld, a gazdatársaim azt ajánlják, hogy Bánhunyadról hozassak gipszet és azt szórjam el tavasszal, mikor a lóhere fakadni fog és fogsoltassam meg, ez által az eljárás által a magtermés nagyobb hozama várható. Kérdem, helyes-e ezen eljárás, vagy milyen más eljárást kövessék, hogy a takarmány, valamint a magtermésből nagyobb hozamot várhassak és ha a gipsztrágyázás kívánatos, mennyi kell belőle kat. holdankint.

G. S.

248. sz. kérdés. Mily törvény rendelkezése értelmében tartozik a béres, kocsis, kerülő s gulyás falusi éjjeli őri szolgálatot teljesíteni? illetve mily törvény által van e kötelezettség teljesítése alól felmentve? Jogos-e a község

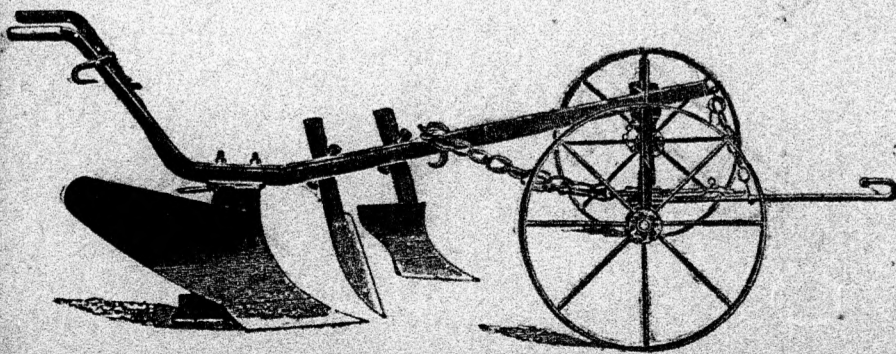
ACZÉLEKÉK

ajánlom a legjobban bevált szerkezetű teljesen aczél anyagból, pánczél aczélkormányokkal, tégelyaczélből készült ekefejjel **EGYES EGYETEMES** és **TÖBBVASU EKÉMET**, valamint talajmivelő eszközeimet **TELJES SZAVATOSSÁGGAL** olcsó ár és kedvező feltételek mellett

BÄCHER RUDOLF

KIZÁRÓLAGOS
EKEGYÁRA

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-ÚTJA 68. SZ.
Magyarországi vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND.**

birójának a eselédkonyvek kiállítása ügyében irt községi bizonyítvány irásáért dbonkint 60 fillért követelni? Elődöm 1900—901—902-benkiállított ily bizonyítványokra nem váltott eselédkonyvetket, érvényesek-e e bizonylatok, lehet-e azokra ma is eselédkonyvetket váltani, mivel az illetők azóta szakadatlanul gazdaságunkban szolgálnak?
E. Gy.

249. kérdés. Gazdaságomban óhajtanék az idén 40 hold mákot természeteni, kérek erre nézve szives utbaigazítást, hogy mikor van annak a vetési ideje, hány liter mag kell egy kat. holdba és mennyi homokot kell egy kat. hold szükségelt vetőmaghoz keverni és hogy védekeznek az ellen, hogy a mák pondrós ne legyen? A bevetendő terület őszszel nagy Sackekével 9 zollra lett megszántva, a föld kötött.
N. S.

250. kérdés. A tehenészetben a naponta 3-szori fejés indokolt-e, növekszik-e ezáltal a tejhozam. Az olyan tehenek, amelyek a borju elválasztás után hamar elapasztanak, czélszerű-e ilyen tehenek borjait ellés után anyjoktól azonnal elvenni és itatásra szoktatni?
K. D.

251. sz. kérdés. 1. Magas fekvésű kötött barna-homok képezi a talajt. Aratás után a különben is jó erőben lévő táblát letrágyázatom s aug. végén elvetem a rozst. Szent-György napján letakarítom a zöldröszot. A tengeri, csalamádé, köles ritkán sikerül benne, mert heves talaj. Mily takarmányneműt vessek bele s mily hozamra számíthatok? A vetést április végén kezdek?
2. Magas fekvésű kötött barna-homok talajra alkalmas-e takarmányul a cukorczirok? Mikor vetendő, mennyi a magszükséglet? Mily hozamra számíthatok? Milyen a tápanyagainak százalékos összetétele?
3. Diszlik-e a stájer here a márgás talajban (mentesített föld)?
4. Mily előnnyel bír a szentiván-rozs a tiszta s az elfajzot, de különben jó montagnei rozsszal szemben, ha a magtermést tartjuk szem előtt, vagy ha zöldsztakarmányul vetjük? Tény-e, hogy a szentiván-rozs második kaszálása is megad 10 mm. száraz szénát? Mikor vetendő a szentiván-rozs?
5. Kérek a len magjának beszerzésére s vetésére nézve felvilágosítást.
F. D.

252. kérdés. 1. Árpa védnövényvel óhajtok luczernát vetni kötött fekete anyag és vályogtalajon. A bevetendő terület őszszel mélyítve volt, egyik része két, a másik része három éve volt istállótrágyával trágyázva.
2. Két éves luczernának a trágyázására milyen műtrágyát és mennyi mennyiséget használjak 1100 □-öles holdra? Talaj kötött fekete és vályogtalaj sárga agyag-altalajjal. Remélhetek-e a műtrágyától nagyobb sikert, úgy a most elvetendő luczernát, mint a két évest illetőleg. Megjegyzem, hogy földjeimen így is igen szépen diszlik a luczerna, de óhajtanám ha az még szebb lenne. Hol szerezhetném be az esetleg ajánlott műtrágyát a legbiztosabb forrásból?
3. A „Köztelek”-ből olvastam, hogy rétek és luczernások meghoronálására legalkalmasabb eszköz a Laake-féle rétfogas, a legjobb minőségben, a legpraktikusabb szerkezettel hol és mily árban szerezhetném be?
L. L.

253. sz. kérdésre. Mezőgazdasági szesz-földenk kutjában a viz oly sok salétromot tartalmaz, hogy a kazánban alig hat heti használat után immár 6 mm. vastag vízkő képződött. Kérünk fölvilágosítást arra nézve, mily szerrel és mily módon volna ezen baj orvosolható?
Ei. és P.—Cz. . . . r.

254. kérdés. 30 hold nádasom több évi száraz időjárás következtében kiszáradt és a nád helyett sárkerep (*Trifolium repens*) nőtt, úgy, hogy a múlt évben kaszáló rét lett belőle. Aratás alatt le lett kaszálva. Kaszálás után az egész rét arankával fordult fel, pedig már 25 év óta mindig nádas volt. Mit tegyek az aranka terjedésének megállítására? Polyvával behintve és meggyujtva égetni szoktam, de ez nem mutatott semmi eredményt, mert az elégett foltok körül újra nőtt és elterült az aranka.
L. J.

Feleletek.

Rét készítés. (Felelet a 241. sz. kérdésre.) Kötött fekete agyagtalajon, mely tavasszal vizállásos, de később teljesen száraz, következő keveréket ajánlom a rét készítéséhez: réti esetpázsit 2 kg., komócsin 2 1/2 kg., csomós ebir 5 kg., réti csenkesz 5 kg., angol perje 5 kg., francia perje 2 kg., tarackos tippan 1 1/2 kg., taréjos czinczor 3 kg., vörös here 1 1/2 kg., fehér here 1 kg., korcs here 1 kg. Összesen tehát 29 1/2 kg. keverék 1 kat. holdra.
Ky.

Boritaladó-kedvezmény. (Felelet a 242. sz. kérdésre.) A szőlősgazdák részére biztosított azon kedvezmény, hogy házi használatukra szánt saját termésű boroknak bizonyos mennyisége után csak a volt boritalmérési adó tételei szerint tartoznak adózni, nem terjeszthető ki a tisztai konvenczióra fordított borokra. Teljes boritaladómentességről semmiféle borok tekintetében nem lehet szó, mert ilyen mentességet a törvény nem ismer. Szintugy nincs helye a multra nézve bármi czimen nevezendő visszatérítésnek sem, mert a törvény a szőlősgazdáknak nyújtott kedvezményt határidőhöz köti, s aki ebbeli igényét legkésőbb a szüret megkezdéseig be nem jelenti, az kedvezményre számot nem tarthat. A kérdéstevőnek visszakövetelési joga tehát akkor sem volna, ha a házi használatra szánt borról volna szó, mert a bejelentés határidejét elmulasztotta.
Sz. F.

Tengerivetés. (Felelet a 243. sz. kérdésre.) A fekete, humuszos, homokos, erdei irtásos földbe bármilyen tengerit lehet vetni, ez jól fog sikerülni és kedvező időben nagy terméseket fog adni. Így tehát misem állja útját annak, hogy sárga lófogú tengerit és alsuthi tengerit ne vessen; előbbi a nagy puhaszemű, utóbbi apróbb, kemény szemű tengerikhez tartozik. A lófogú tengerit 75—80 cm. sor- és 40—45 cm. sorbani távolságra, az alsuthit 50 cm. sor- és 30—35 cm. sorbani távolságra kell jelzett viszonyok között elfészkelni.
Ky.

Yorkshirei sertést tenyésztő egyesület. (Felelet a 244. sz. kérdésre.) Az egyesület alakulását megelőzőleg mindenekelőtt a czélt kell kitűzni, amely miatt az egyesület megalakulni fog. Ez esetben a czél lehet: tenyészanyag beszerzése, szétosztása, a tenyésztők s azok sertésanyagának egy központban való nyilván-

tartása, ugyaninnét az eladásra bejelentett tenyészanyag vagy hizott áru eladása, az e czélra szükséges esetleges hirdetéseknek köz-költségen való megjelentetése, továbbá kiállítások, állatdíjazások rendezése, leggyorsabban fejlődő, leghatározottabb egyedek utódainak, ezen jó tulajdonságaik elterjesztése czéljából, az egyesületi tagok között leendő szétosztása, a kantartásnak olyatén módon való szervezése, hogy az több tulajdonos koczait is fedezhesse, avagy hogy a rokonyenyésztés elkerülése czéljából évente más és más tulajdonosnál fedezzen az. Szóval egy ilyen egyesület vagy szövetkezet sokféle czélt tűzhet maga elé, csak azután legyen, aki az egészet szervezze, vezesse, lelket adjon bele. Az ilyen egyesületek prosperálásának jóformán egyedüli feltétele az, hogy áll-e az élére alkalmas, agilis, az ügy iránt lelkesülni s tenni tudó elnök, vagy sem. Ha nem sikerül ilyen egyént már eleve megnyerni az egyesület vezetésére, úgy annak megalakítására minden fáradság kárba vesztet, hiábavaló, ellenkezőleg azonban az egyesülettel nagy eredményeket lehet elérni. A megalakítandó alapszabályokhoz eszméket, mintát a magyaróvári szarvasmarhatenyésztő egyesület alapszabálya szolgáltat. Ez alapszabályokat az egyesület elnöke, Ujhelyi Imre akad. tanár megkeresésre bizonyára szívesen megküldi.
—csy.

Zabvetés és iówai tengeri. (Felelet a 245. sz. kérdésre.) Az őszszel megszántott földet, ha csak lehetséges (ha nincs erősen összetörmödvé vagy erősen kigazosodva) tavasszal különösen a korai vetések alá jobb meg nem szántani, hanem ehelyett grubberolni, vagy pedig, ha a föld elegendő omlós, csak jól megfogasolni. Zabot, árpát, zabosbükkyönt akárhánszor csak tavasszal jól megfogasolt földbe vetünk és pedig a legjobb eredményre. A tavasi szántás mellőzésének főelőnye abban nyilvánul, hogy a tavasi munkát korábban kezdjük meg, mintha szántani akarnánk és hogy a téli nedvességet a talajban hosszabb ideig fentarthatjuk. A talajnak időelőtti gyors kiszáradását tehát csökkentjük, ami az Alföld amugy is szárazságra hajló klimája alatt igen fontos és megszívendő dolog.

Az iówai „aranybánya” tengeri, mint amerikai lófogú tengeri, jóval bővebben termő a székely tengerinél, mert kísérleteink szerint kat. holdanként 30—32 métermázsás terméseket ad, de egyúttal jóval későbbben érő. Ami homoktalajunkon és csak szeptember legvégén, október elején érik be, s így az őszi buza biztos előveteményeül nem tekinthető. Talajjényei nagyok, mert terebélyes, nagyra nővő tengeriféleség.
K. K.

Marhahizlás. (Felelet a 246. sz. kérdésre.) A hizómarhánál alkalmazandó etetések számát a takarmánytól czélszerű függővé tenni olyformán, hogy a sok szalastakarmánnyal eszközölt hizlásnál inkább a kétszeri, ellenben a sok vizenyős és abraktakarmánnyal eszközölnél inkább a háromszori etetést fogadosítjuk, még pedig azért, mert a szalastakarmány kérődzést igényel s hosszabb ideig időzik a gyomorban, mint a nemszálás takarmány, mely nem kérődzetik s gyorsabban is hagyja el azt. Utóbbi esetben tehát hamarabb éhez meg az állat s

MALOM-
BERENDEZÉSEK
OLAJSAJTÓK-
ES GÉPEK
KONKOLY-
VALASZTÓK
KAPHATÓK
BUDAPEST, V. KER.,
GRAEPEL HUGÓ
GÉPGYÁROSNÁL
VÁCI-UT 40—46. SZ.

ezért gy
Nálunk a
takarmán
csak kéts

Más

s az öreg

teszünk k

mányfeld

azért, m

l. rendű

mindkett

sulyra s

de míg a

trált taka

szárazan

més szá

nem tesz

a tápláló

sem, mer

szokás 10

az örege

Ellenben

hogy a

anyagoka

fiatal álla

anyagnak

melő kép

16—18 k

A r

ha sok s

ben együ

tesebb t

hátrányos

annyi szá

zon is sz

czélja a

A g

előnyöse

ezért ha

szellőztet

ajánlatos

tani, hog

mérséklet

15° C. k

Lól

kérdésre.)

kezés, h

gipsz ug

ban, am

láló anya

ban a ká

Ezáltal

is szivar

here álta

elegendő

akkor a

ha a gip

tudja, ha

hogy a g

rossz ere

zett sova

mazása

kísérlet

Kísérletk

danként

azonban

tenni —

erősen fo

Min

A M

g.

N

ezért gyakrabban is etethető mint előbbiben. Nálunk azonban többnyire aránylag sok szalastakarmányt kapnak a hizók s ezért rendszeresen csak kétszer szokták azokat etetni.

Második kérdése nem helyes, mert a fiatal s az öreg állatok hizlalása között nem azért teszünk különbséget, mintha azok eltérő takarmányfeldolgozó képességgel bírnának, hanem azért, mert csak a fiatal állatok válhatnak I. rendű áruvá. A takarmányszükséglet azonban mindkettőnél ugyanannyi, vagyis 1000 kg. élősulyra s naponta mintegy 27 kg. szárazanyag, de míg a fiatal állatoknál inkább a koncentrált takarmányok (répa, abrak) szolgáltatják a szárazanyagot, addig az öregeknél inkább a terimés szalastakarmányból kerül az ki. Szintugy nem teszünk közöttük lényegesebb különbséget a tápláló (emészhető) anyagok mennyiségében sem, mert mindkét esetben mintegy 16—18 kg.-ot szokás 1000 kg. élősulyra számítani, még pedig az öregekre előbb többet, mint a fiatalokra. Ellenben lényeges különbség van közöttük abban, hogy a fiatal állatoknak hatásosabb táplálóanyagokat adunk, mint az öregeknek, vagyis a fiatal állatokkal etetett 16—18 kg. emészhető anyagnak rendszerint jóval nagyobb a zsirtermelő képessége, mint az öreg állatokkal etetett 16—18 kg. tápláló anyagnak.

A répát csak akkor czélszerű füllesztetni, ha sok szecsak akarunk feleletni, mely esetben együtt füllesztve a kettőt, puhábbá és izletesebbé tesszük a szecsakát. De magára a répára hátrányosan hat a füllesztés; ha tehát csak annyi szalastakarmányt etetünk, amennyit szárazon is szívesen eszik a marha, akkor nincs czélja a füllesztésnek.

A gőzzel telített tulmeleg istálló nem hat előnyösen sem az étvágyra, sem a hizásra s ezért határozottan előny adandó a naponta szellőztetett mérsékelt meleg istállónak. Nagyon ajánlatos az istállóban állandóan hőmérőt tartani, hogy bármikor meggyőződhesünk a hőmérsékletéről, mely akkor a legmegfelelőbb, ha 15° C. körül ingadozik. *Cselkó.*

Lóhere gipszezése. (Felelet a 247. sz. kérdésre.) A lóhere gipszezésével nem következik, hogy jobb eredményeket kapunk. A gipsz ugyanis közvetett hatást fejt ki elsősorban, amely abból áll, hogy a talaj nyers tápláló anyagaira feloldólag hat és pedig elsősorban a kálium-vegyületek oldhatóságát fokozza. Ezáltal a kálium a talaj mélyebb rétegeibe is szivároghat s így a mélyebben gyökerező here által értékesíthető. Ha tehát a talajban elegendő könnyen oldódó kálium-vegyület van, akkor a gipsz hatása elenyésző lesz, szintugy, ha a gipsz a kálium-vegyületeket feloldani nem tudja, hatást nem várhatunk. Ez az oka annak, hogy a gipszzel egy esetben jó, más esetben rossz eredményeket értek el. Kérdés, hogy jelzett sovány talajon a gipsz egyoldalu alkalmazása eredménnyel fog-e járni? Erre csak kísérlet útján lehet biztos feleletet kapni. Kísérletképpen meg lehet próbálni kat. holdanként 350—400 kg. gipsz felszórását. Ezt azonban most tavasszal mielőbb meg kell tenni — jobb lett volna már ősszel — s utána erősen fogasolni.

Mindenesetre czélszerűbb lett volna jel-

zett körülmények között még ősszel foszfor-és káliumtrágyát adni a lóhereknek. *Ky.*

Éjjeli örök és községi bizonyítvány. (Felelet a 248. sz. kérdésre.) Olyan törvény, amely a községi lakosok éjjeli őri szolgálatát szabályozná, nem létezik. Ha egyáltalán van valami regulatívum ebben a dologban, az csak községi vagy talán megyei szabályrendelet lehet.

Ugyancsak községi szabályrendeletől függ, hogy a községi bíró vagy talán inkább a jegyző községi bizonyítványok kiállításá fejében követelhet-e valamely díjat vagy sem. Ha van ilyen szabályrendelet, követelheti, ha nincs, nem követelheti.

Két-három év előtt kelt községi bizonylatok elévülteknek tekinthetők, ha olyan körülményekre vonatkoznak, amelyek tekintetében hosszabb idő lefolyása alatt lényeges változás állhatott be, és így a főszolgabíró tetszésétől függ, hogy a bizonyítványokat elfogadja-e vagy visszautasítsa. Az utóbbit indokoltan megteheti. *Sz. F.*

Máktermesztés. (Felelet a 249. sz. kérdésre.) Jelzett kötött talajon azt tanácsolnám, a máktermesztéshez nem mindjárt 40 kat. holdon hozzáfogni. Jó lenne talán az első évben csak 4—5 holdon természetni és a máktermesztési eljárásaival, kezelésével stb. eleinte kisebb területen megismerkedni. A mákot különben korán kell vetni, az időjárás és talaj szerint márczius hó közepétől április hó elejéig; minél korábban vetjük el a mákot annál jobb. A mákot finoman megmunkált földbe csak nagyon sekélyen szabad elvetni. Vetőmagszükséglet 1.5—2 kg. kat. holdanként, mely ugyanannyi homokkal, vagy ami még jobb, korpával keverhető; utóbbival egyenletesebben keverhető össze, mint homokkal.

A mák pondrosodása elleni védekezésre felhívom figyelmét Jablonowski Józsefnek a „Köztelek” 1903. évi december 23-án a 102. számban megjelent cikkére, ahol ezen kérdésről bőven foglalkozik. *K. K.*

Kétszori vagy háromszori fejés. (Felelet a 250. sz. kérdésre.) Olyan gazdaságokban amelyekben a tej üzletszerűleg eladatik, okvetlenül háromszor kell naponta fejteni. A háromszori fejésnek ugyanis igen sok előnye van, szemben a kétszori fejéssel. Ilyen előnye első sorban, hogy segélyével több tejet nyerünk. Átlagosan 18—20%-ra tehető azon tejtöbbség, mely a háromszori fejés javára írható. A nyert tej nemcsak mennyiségileg több, de aránylag is több zsirt tartalmaz, mert minél rövidebb időközök vannak az egyes fejések között, annál zsirosabb a tej. Ez az oka, hogy háromszori fejés mellett a déli és esteli tej midég zsirusabb a reggelinél. Többszori fejés mellett a tejtermelő mirigyek gyakrabbi izgatása folytán az üsző bővebben tejelő tehénnek válik, mintha csak kétszer fejtetett volna. Mindezek nagyon figyelemre méltó előnyök, melyek a háromszori fejést határozottan javallják, s ettől legfeljebb csak ott tekinthetünk el, ahol a legeltetési viszonyok a háromszori fejést határozottan kizárják.

Kérdéstevő az iránt érdeklődik azután, hogy czélszerű-e a borjúkat itatni és nem szoptatni. A borjúk itatásának igen sok előnye

van, de hátránya is. Hátránya nevezetesen, hogy nagyon gondos eljárást igényel, amit bizony nem minden istállószemélyzetben lehet feltalálni. Előnye, hogy határozottan tudjuk mennyi tejet fogyaszt a borjú, s így tetszés szerint jobban, vagy kevésbé jól táplálhatjuk azt. Előnye, hogy olyan tehén tejet itathatjuk vele, amelyről bizonyosan tudjuk, hogy nem gümökös, avagy, hogy sterilizált, illetve formalinnal fertőtlenített tejet itathatunk vele. Nagy gondot kell azonban arra fordítani, hogy az itatandó tej mindég — tögymeleg — s rendkívül tiszta legyen. Ha e feltételeknek a legkifogástalanabb módon nem tudunk eleget tenni, akkor az itatásnak kellemetlen következményei el nem maradhatnak, jobb tehát, ha hozzá sem kezdünk.

Takarmánytermesztés. (Felelet a 251. sz. kérdésre.) 1. Jelzett magas fekvésű, barna homoktalajon, melyen előrement trágyázott takarmányrozs után a csalamádé, köles ritkán sikerül, kísérletet lehetne tenni a mohar vetésével.

2. A czukorezirok a szárazságot jobban állja, mint a tengericsalamádé, annyi tény, de viszont igen jó erőben álló földet kíván kellő diszlésére. Mi a homokon — bár jó erőben álló — nem értünk el oly kedvező eredményeket a czukorezirok termesztésével, hogy érdemes lett volna a csalamádétermesztés rovására termesztését felkarolni. Viszont azonban más — különösen kötöttebb talaju — gazdaságokban, igen jó eredményt nyertek termesztésével és takarmányozásával. A termés nagysága körülbelül egyezik a csalamádéval s tápértéke is hasonló ehhez. Megjegyzem azonban, hogy hamarabb megfásodik, miért is idejekorán kaszálására gond fordítandó. Vetni május hó elején — kedvező időben április végén — kell s kat. holdanként 25—30 kg. a vetőmag-szükséglet.

3. A jó minőségű márgás talajban a steyer-heré nagyon jól fog diszleni, feltéve, hogy a föld elegendő mély rétegű és nem sülevényes természetű.

4. A Szent-Iván-rozs minden körülmény között apróbb szemű magot ad, mint a montagnei rozs. A Szent-Iván-rozs előnye, hogyha korán július-augusztusban vetjük el, akkor — kedvező időt feltételezve — még egy kaszálást ad zöldsakarmánynak és jövő tavasszal vagy magtermesztésre, vagy még egy zöldsakarmány nyeresére használhatjuk.

Tehát vagy egy őszi takarmányt s egy nyári magtermést, vagy egy őszi s egy tavaszi takarmányt ad zölden lekaszálva. Ezen előnyére azonban csak az esetben számíthatunk, ha július-augusztus folyamán kedvező időben vethetjük el, amire klimatikus viszonyaink figyelembevételével ritkán számíthatunk.

5. A lenmag beszerzése ügyében tessék a len- és kendertermesztési vándor szaktanárhoz, Füredy Lajoshoz (Budapest, II., Zsigmond-utca 1.) fordulni. *K. K.*

Luczernatrágyázás. (Felelet a 252. sz. kérdésre.) Ha a jelzett talajokon a luczerna termeszettől fogva is szépen diszlik, kérdés, hogy a műtrágyázással fog-e annyira emelkedni a termés hozama, hogy ez a költséggel arányban fog állani.

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 32. SZÁM

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű

gőzcséplőkészleteket, ipari czélokra alkalmas Compound lokomobilokat.

MILLENNIUM fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

A műtrágya következő módon lenne alkalmazandó: katasztrális holdanként 350—400 kg. thomassalakat az árpa és luczerna elvetése előtt kell kiszórni és leszántani vagy begrubberolni; jelzett talajviszonyok mellett más műtrágyát feleslegesnek tartok.

A két éves luczernára — ha erre szükség van — kat. holdanként 300 kg. thomassalakat kell korán tavasszal a luczerna megindulása előtt felszórni s jól befogatosolni Laake-féle rétboronákkal. Jobb lenne azonban a műtrágyát késő ősszel felszórni s annak tavalyi alkalmazását most elhagyni.

Laake-féle rétfogasok Kühne Ede mosoni gépgyárából szerezhetők be. Legjobb lenne árjegyzéket hozatni s a kötött fekete talajra egy nehezebb, a vályogtalajra pedig egy közepnehéz sulya Laake-boronát választani. *Ky.*

Kazánképződés. (Felelet a 253. sz. kérdésre.) Az, amit kérdéstevő salétromnak jelez, nyilván a vízben foglalt különböző sók s egyéb tisztáltságot összevontja. Hogy tehát a baj orvosoltassék, föltétlenül ismernünk kell a víz keménységét okozó alkatrészek minőségét s mennyiségét, amit eldönteni kémiai vizsgálattal lehet. Ily vizsgálatot végez 12 koronáért minden nyilvános jellegű vegykeresleti állomás. Ennek elemzési bizonylata alapján azután már minden további nélkül lehet javaslatot tenni a víz említett hibájának kiküszöbölésére.

Sz. L. dr.

Arankairtas. (Felelet a 254. sz. kérdésre.) Hogy az elégett foltok körül újra nőtt és terjedt az aranka, mutatja azt, hogy az égetésnél nem jártak el a kellő körültekintéssel. Nem elegendő magát a látszólagos arankafoltot kiegészíteni, hanem a tényleges folt területén túl legalább egy méterre kell az égetést kiterjeszteni, hogy a folt keretén túl terjeszkedő s talán azonnal szembe sem tűnő arankahajtások is elpusztíthatassanak. Ha erre az égetésnél figyelemmel lesznek, akkor ezen irtási mód sikerrel fog járni. *Ky.*

Az élőállatok vasuti dijszabása.

I.

Földmivelő nép vagyunk, vérrel szentelt földünkben megterem Brazília gyémántja, Peru aránya és Argentína ezüstje vegyest, nem kell egyéb hozzá, mint munkáskéz, józan ész és jó ekevas, mélyen sem kell érte leaknázni és életet veszélyeztetni, egy kis szorgalom és egy kis isteni áldás megtölti raktárainkat minden jóval, amit tetszés szerint akár vert arannyal lehet becsereálni.

A föld termése után első helyen következnek az állattenyésztés, az állatkereskedés. Nemzeti gazdálkodásunk két alaptényezője e kettő, ezek a mi aranybányáink, amelyekért a külföld halálig irigyel bennünket.

Nem a kezdeményezés viszketege, nem a felfedezők hiúsága bánt bennünket, midőn ezen tulfontos gazdasági tényezők állapotát vizsgálva oly jelenségekre akadunk, melyek határozottan ki nem elégítik azon követelményeket, amik egyrészt a termelés és tenyésztés, másrészt az egészséges forgalom érdekéhez fűződnek, amidőn — ismételjük — ezen jelenségekre akadva.

azokat gazdaközönségünk és országos érdekeinkre való tekintettel feltárjuk azon reményben, hogy a földmivelés- és kereskedelemügyi tárca igen tisztelt képviselői figyelmét ezekre felkeltve, kitűzött hazafias célunkhoz ismét egy lépéssel közelebb érünk.

Az állatszállítás az okszerű mezőgazdaságnak nélkülözhetetlen szüksége.

A gazdának szüksége van ökrökre, tehenekre, lovakra, sertésekre és juhokra, ezeket részben maga neveli, részben beszerzi, pótolja, cseréli, vesz és elad.

Manapság ökreink, sertéseink és juhaink még a messze külföldi piacokig is eljutnak, nemkülönbön messze külföldről szerezzük be a nemesebb fajú tenyészállatokat tenyészállományaink nemesítéséhez és szaporításához.

Ehhez a vasutat veszi igénybe a gazdaközönség. Nem egy magyar gazda fordult már meg a bajor, német és francia piacokon mint eladó és Svájcban, Tirolban és Németországban mint vevő.

Legsűrűbb azonban a belforgalom és ez alkalommal erről akarunk néhány indokolt észrevételt tenni.

A belföldi állatszállításra a m. kir. államasutaknak 3-féle dijszámítási módozata van:

I. a darabonkénti, illetve szabványsúly szerinti számítás, ez a legdrágább, mert a szabványozott súly meglehetősen nagy, a díjtétel meglehetősen magas, de ez nem inkriminálható, mert ezen számítás csak addig alkalmazandó, míg a következő II. alatti, vagyis kocsirakomány olcsóbb nem lesz, mint a szabványsúly szerinti, vagy hogy érthetőbben szóljunk, ezen dijszámítás csak csekélyebb számú marhánál, sertésnél és juhánál mint olcsóbb módozat alkalmaztatik.

II. A kocsirakomány szerinti számítás, mely esetben nem szabványsúly és nem darabszám szerint fizetetik, hanem a távolság és a megrakott kocsirakomány térfogata szerint fizetetik. Ezen módozat mellett a berakható állatok maximumszáma meg van szabva és alkalmazandó azon esetben, ha olcsóbb, mint az I. pont alatti szabványsúly szerinti.

III. A megrakott kocsik térfogatának fizetése az állatszallitmányoknál, melyeknek rendeltetése: Budapest-ferencvárosi, Budapest-ferencváros-marhavásártéri pályaudvar, Budapest-ferencváros-sertésvásártéri pályaudvar, Kőbánya alsó- és Kőbánya-hizlalda pályaudvar.

Átmenetre nem alkalmazható, valamint szarvasmarhaszállításnál sem, hanem kizárólag az emeletes kocsik mindkét emeletének kihasználásánál és csakis sertések és juhok szállítására.

Ez tehát szintén távolság és térfogatszerinti számítás, de kocsiként az alább kimutatott távolságoknál körülbelől a következő összegekkel olcsóbb:

100 kilométer távolságnál	8 koronával
150	12
200	16
250	20
300	24
350	28
400	32

a fentebbi II. alatti dijszámításnál.

Ezen dijszabás szerinti kedvezmény a fent nevezett budapesti állomásokról a m. v. vonal állomásaira nem érvényes.

Még tovább megyünk, midőn még egy másik dijszabást szemlélve egy még nagyobb lapstut mutatunk be, amelyre — sajátságos és érthetetlen okokból — még eddig nem akadt fel-

szólamló, noha már évek óta állatkivitelünknek nagy hátrányára vált.

Bécs városa mindig nagy fogyasztója volt a magyar ökröknek, sertéseknek és juhoknak; St-Marx állomás hosszú idő óta nagy leadási, illetve átvonatolási állomása a magyar élőszállitmányoknak. Ez okból már régóta létezik egy külön kiadott, közvetlen díjtételeket tartalmazó dijszabás a magyar állomásokról — Bécsbe és St-Marxba szállított élőállatokról.

Ez is távolságszerinti és a megrakott kocsik terfogatának alapul vétele melletti dijszabás csak úgy mint a III. pont alatti Budapestre szóló dijszabás.

Lássuk azonban a különbséget: sertés- és juhszállításnál egy állomásról, mely

km.	Bpest-Ferencv.-hoz	Bécshez	Szt-Marxhoz
300	1 □-m. térfogata	3-90	4-97
350	1 " " "	4-48	5-89
400	1 " " "	5-06	6-58
450	1 " " "	5-64	7-23
500	1 " " "	6-22	7-60
600	1 5 " " "	7-38	9-05

Vegyük az emeletes kocsik térfogatát átlag csak 30 □-méterrel (mert van 28-tól 33 □-méterig), akkor egy-egy kocsinál különbözet, vagyis drágább

300 km-től körülbelől	33-60 kor.	St-Marxra mint
350	" " "	39-00
400	" " "	46-00
450	" " "	52-00
500	" " "	59-00
600	" " "	74-00

Ezen 4 dijszabási módozattal megismerkedve, azon nyílt kérdés merült fel, mi a tendenciája ezen dijszámítási különbözeteknek?

Erre csak egy határozott, minden kétséget kizáró válasz van, t. i. a fővárosnak, mint központnak favorizálása. Ezen elvnek, mint magyar emberek szívesen kalapot emelünk. Gyönyörű szép és kedves fővárosunk edes hazánk szíve, de test nélkül a szív nem működhetik, a lélek nem élhet, már pedig a vidék az ország teste.

Talán ha megfordítva próbálnók az elméletet nem-e üdvösebb volna az eredmény?

A testet jobban táplálni, hogy a szív működése erősebb és tökéletesebb és a lélek ellenállási ereje és teremtképessége hatalmasabb és szívósabb legyen.

Szívesen látjuk mindazon intézkedéseket, melyek szép fővárosunk fejlődését és izmosodását előzzék, de nem nézhetjük jó szemmel az egyoldalú — hogy azt ne mondjuk részrehajló — kedvezményezést, mely egyeseknek vert aranyat, a többi millióknak még egy darabka rezet sem hoz.

Hiába támogatjuk a fejet, ha alélt a test, hanem inkább öntsünk életerőt a beteg testbe, majd felemeli fejét önmagától. Egészséges lélek csak egészséges testben lakhatik.

Miért ne volna engedélyezhető ez a III. pont alatt említett, olcsóbb rakterületi számítás, az ugynevezett MAV. VII. kivételes dijszabás, a magyar államasutak helyi forgalmának minden viszonylatában, bárholonnan bárhová egész az országos határállomásokig? Miért nem teremti meg a MAV. ezen kivételes dijszabást a kezelése alatt álló minden helyi érdekű vasutnál is, hiszen éppen ott volna leginkább helye a mérséklésnek? És miért nem intézkedik a magyar kormány, hogy a bécsi állomásokra szóló egyesség szerinti díjtételek ugyanazon elvek és ugyanazon kulcs szerint alakuljanak. Ha tekintetbe vesszük a nagy szállitmányoknak Bécsbe és

Gyár: NYERGES-UFALU (Esztergom m.)

Sürgőnyczim: Eternit Budapest.

Telefon 12—92.

Gyár: VOCKLABRUCK (Felső Ausztria).

ETERNIT-PALA

Azbeszt - Cement - Pala

HATSCHKE LAJOS Szab.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, tüzálló és olcsó tetőfedőanyag.

ETERNIT MŰVEK Hatschek Lajos **BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 33.**

Elsőrangú referenciák. Jótállás. Évi gyártás 1500 kocsirakomány. Kérjen ismertetést.

Szt-Marx kat. an szállitási állapot

Ha mint min a kormány magyar gyar gaz engedély a tényle verejtéke élveze, külföldi vágják azon kö gazdák f

Az ténik, a a szürke szüksége árut felsz ellenben külföld, díjtétel E hogy a n tul nem aki élelm zsirján m nagyobb

Eze lépéssel hanyatló szaporítja

Gazdas

A T igazgató-sületi elr ülését, me A v az OMGH érvényesi ter leirata kikészítő-állami seg A v nek és a alapszabá osztályok

Szabó mán elhá zeti közpo állitását m az egész r akadémiat tartott elő mos példá nárnak elő több helye teket vége egyesület magjából osztrai r ggek füzete már megh 200,000 füz ülés után iji. Vargics lyásu üle muraközi sának kére man kifeje ségnek 2 f kívül szim gazdákna allásfoglal

Az e a kigazda hátrányra hogy a l tenyésztő tenyésztő panasz a k nyok azon mely Magy katoná lóte ként teny használtat dukció e melyek me nem fizeti

Szt-Marxba menő nagy tömegét és az arányokat, amelyek elérhető volnának kedvezőbb szállítási díjtételek mellett, ez a jelenlegi visszás állapot óriási és pótolhatatlan károkat okoz.

Határozott nézetünk tehát ezen téren is, mint minden egyéb gazdasági kérdésben, az, ha ad a kormány kedvezményt, ha a szállítás terén a magyar állatforgalomnak vagy bármely más magyar gazdasági terménynek olcsóbb szállítási díj engedélyezhető, ez úgy adandó, hogy az előnyt a fényleg gazdasággal foglalkozó, a vele teste verejtékében munkálkodó kis- és nagygazda élvezze, nem pedig a börziánér, vagy pláne a külföldi spekuláns, kik agyafurt kombinációkkal vágják zsebre nagy bankokban és egyszerre azon könnyen szerzett hasznot, amit a magyar gazdák fillérekben megtakarítani igyekeznek.

Az állattenyésztés nem a fővárosban történik, a vidék foglalkozik azzal, a kiosi polgár, a szürke ember, a munkás ember. Ez, ha a szükséges élelmiszer beszerzi vagy ha a készárut felszállítja, semmi kedvezményt nem élvez, ellenben annál többet a nagygazdák és a külföld, mert hogy a kedvezményezett olcsóbb díjtétel Budapestet át nem érvényes, azt jelenti, hogy a magyar gazda készárujával Budapesten túl nem mehet, innen tovább már csak az vihetheti, aki élelmesebb, vagyonosabb, aki a kisgazda zsírján már annyira bizott, hogy bátran belemeleg nagyobb és merészebb kombinációkba.

Ezen gazdálkodási rendszer pedig egy lépéssel sem viszi előbbre az évek óta már hanyatló gazdasági életünket, hanem inkább szaporítja a sorvasztó mizériákat.

Gazdasági egyesületek mozgalmá.

A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya Ambrózy Gyula báró egyesületi elnök elnöklése alatt tartotta rendes havi ülését, melyen több fontos tárgy nyert elintézését.

A választmány mindenekelőtt magáévá tette az OMGE. javaslatát a 6 koronás cukorvám érvényesítése tárgyában. A földmívelésügyi miniszter leiratai a minta-komlótelep létesítése, a lenkikészítő-telep és az egyesületi házipari központ állami segélyezése tárgyában tudomásul vették.

A vajértékesítő-bizottság szerződés-kötésének és a vármegyei szövetségek szövetsége alapszabály-tervezetének bemutatása után a szakosztályok javaslatai tárgyalattak.

Szalay Géza dr. előterjesztésére a választmány elhatározta, hogy az egyesület szövetségi központja keretében heretisztító műhely felállítását megkísérli és a mezei egerek kiirtására az egész megyében akciózt indít. Cserháti Sándor akadémiai tanárnak a buza jó előveteményeiről tartott előadását az egyesület kinyomatja és számos példányban kiosztja. Fűrédy Lajos szaktanárnak előadása alapján az egyesület a vármegye több helyén a len- és kendertermesztéssel kísérleteket végez s a termés értékesítését szervezi. Az egyesület kísérleti telepén nemesített tengeri magjából az egyesület 10 q-át ingyen fog kiosztani gazdaköri tagjai közt. Végül azon községek füztelepei számára, hol a kosárfonó házipar már meghonosodott, az egyesület saját költségén 200.000 füzdugványt szerez be. A választmányi ülés után az egyesület állattenyésztési szakosztálya ifj. Vargics Imre elnöklése alatt tartott élénk lefolyású ülést, melynek főtárgyát a hidegvérű muraközi ló köntenyésztésben való alkalmazásának kérdése képezte. Az élénk vita folyamán kifejezésre jutott a lótenyésztő gazdaközönségnek 2 főpanasza, melyek a gazdasági okokon kívül szintén alapos okot képeztek a temesi gazdáknak a hidegvérű lótenyésztés mellett való állásfoglalásának.

Az egyik panasz úgy a birtokosság, mint a kisgazdák részéről azon ismételt előhozott hátrányra vonatkozik, mely abból származik, hogy a lóavató-bizottságok nem közvetlen a tenyésztőtől veszik át a lovakat, miáltal a tenyésztő minimális árhoz nem juthat. A másik panasz a hadügyi és a földmívelésügyi kormányok azon túlzásba vitt törekvése ellen irányult, mely Magyarország egész lótenyésztését a könnyű katonai lótenyésztésre bazirozza, habár az évenként tenyésztett lovak alig egy ötödrésze használtatik fel katonai célokra. Ezen tulprodukczió eredményezi azon túlbecsült árakat, melyek mellett a katonai tenyésztése már ki nem fizeti magát. A jelenlegi állapot a magyar

lótenyésztők nagy károsodását jelenti, Ausztria illetve a közös hadsereg budgetjének javára, amennyiben a tultermelés által leszorított árak folytán úgy az osztrák-magyar hadsereg, valamint mindazon államok, melyek katonai lószükségletüket nálunk fedezik, a katonalovakhoz oly olcsó áron jutnak, mely még a termelési költségeket sem fedezi.

Ezen indokoknál fogva és a hidegvérű ló tenyésztésével történt sikeres kísérletek alapján a szakosztály nemcsak a magánbirtokosnál, hanem a köntenyésztésben is a hidegvérű lótenyésztés behozatalát Temes vármegyében szükségesnek mondotta ki.

A Torontálvármegyei G. E. ezévi jan. 3-án tartott közgyűlése foglalkozott az állatlétszám-összeírás kérdésével, s ez alkalommal az egyesület jelen volt tagjai, valamint az egyesület fiókját képező községi gazdaköröknek a közgyűlésen megjelent kiküldöttei, valamennyien földmives kisgazdák, mind oda nyilatkoztak, hogy Torontálvármegyében a depokoráció nem forog fent, sőt ellenkezőleg Torontál vármegyében a legutóbbi évek alatt a szarvasmarhaállomány jelentékenyen emelkedett. Azon községekben, hol tejszövetkezetek működnek, a szarvasmarhaállomány a legutóbbi évek alatt a régi állomány kétszeresére, sőt háromszorosára emelkedett, oly községekben pedig, hol nincsenek tejszövetkezetek, sem számbeli csökkenés, sem számbeli szaporulat nincs.

A Torontálvármegyei G. E.-nek fentemlített közgyűlése hozzájárult az OMGE.-nek az ország szarvasmarhaállományának számbeli szaporítása érdekében indítványához általánosságban, az OMGE.-nek azon indítványát azonban, hogy az állítólagosan nagy mérveket öltött borjú és növendék állatok mézarszéki levágásának gátat vetendő javaslata, hogy a husvizsgálati szabályrendelet az egész országra mielőbb léptetessék életbe, amely szabályrendelet szerint azután a növendékmárha husa csak külön mézarszékekben volna árusítható, nem fogadta el a közgyűlés, mivel nézete szerint ez a vidéken nem volna keresztülvihető, másrészt pedig ha keresztül vitetnék is, nem mozdítaná elő azon elérni kívánt célt, hogy e révén a borjúknak mézarszéki levágása kisebb mérveket öltjön.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

Az „OMGE.” közleményei	Oldal
Szövetkezeti beszámoló	455
Az állatok vasuti díjszáma	457
Gazdasági egyesületek mozgalmá	462

Állategészségügy.

Ragados száj- és körömfájás elleni intézkedésekről	458
Levelészekrénny.	459
Vegyesek.	463
Márczius 15. — Halálozás. — Tavasz luxusb vásár. — Láng Lajos Chamberlainról. — Dunatisza csatarna. — Hernyóirtás és gyümölcsfatakarítás. — A burgonya tészte árjegyzése. — A katonai raktáraknál előállított. — Munkásszanatorium Balf-fürdőben.	464
Kerekedelem, tőzsde.	464
Szerkesztői üzenetek.	465

Márczius 15. Ötvenhatodik évfordulóját ünnepeljük 1848. márczius 15-ikének, a magyar szabadság napfölkeltének. Tavasz szellő lengeti a házakat diszitő nemzeti lobogókat, alig van ember a széles hazában, aki az ünnepből részét ki ne venné, aki ne áldoznék kegyelettel a nagy idők s az akkori eseményeket mozgató nagy emberek emlékének. Az események véletlen találkozása idézte elő, hogy egyesületünk is méltóan hozzájárul a kegyelet az aktusához. Lapunk más helyén találják olvasóink a Köztelek f. hó 12-én tartott felolvasás ismertetését, amelyből ugyanaz a felhívás hangzik ki, ami a márcziusi idők legnagyobb alakja, Kossuth Lajos ajkáról hangzott először el: *Tengerre magyar! Egy oceánjáró magyar gőzhajóstársulat elakításának e zmejét hozta Bánó Jenő az OMGE. elé. Kétségtelen, hogy eszméjével nem kopogtatott rossz helyen. Az OMGE.*

nem fog késni tekintélyét, erkölcsi erejét latba vetni oly eszme megvalósításáért, ami hozzájárul nemzeti nagyságunk kiépítéséhez. Márczius Idusán Kossuth lánglelke nyilatkozott meg az OMGE. falai között s őszintén hiszszük, hogy a: *Tengerre magyar! hívószó sokáig nem fog hatás nélkül maradni.*

Halálozás. Solymossy László báró főrendiházi tag, egyesületünk alapító tagja 72 éves korában meghalt Nagylózson. Solymossy báró Győrben született és a magyar-óvári gazdasági akadémia elvégzése után bérlő lett. 1861-ben az Esterházy herceg süttői 20.000 holdas birtokát vette bérbe és azt oly ügyesen és annyi szaktudással és szerencsével kezelte, hogy a bérletből hamarosan meggazdagodott és vagyona ma körülbelül 35 millió koronára becsülük. 1895-ben bárói rangot kapott. Mint országgyűlési képviselő a világi kerületet képviselte. Halálát négy fia és egy leánya gyászolja.

A tavaszi luxusb vásár bíró-bizottsága, amelynek elnöke Csepei Zoltán Elek jegyzője Jeszenszky Pál volt, márczius 15-én végezte működését s a díjakat következőleg ítélte oda: **Négyesfogatonál:** I. díjat Almássy Imre dr. gróf 146—149. sz. négyesének, II. díjat Hadik-Barkóczy Endre gróf 115—119. sz. négyesének, III. díjat Esterházy Miklós Móríc gróf 206—209. számú négyesének. Elismerő oklevelet kapott: Liphay Arthur 134—147. számú négyeséért. **Hatós kettősfogatónál:** I. díjat Karátsónyi Jenő gróf 166—167. sz. fogatának, II. díjat Mikovics Sándor 51—52. sz. fogatának. **Jukker kettősfogatónál:** I. díjat Förster Ottó 126—127. sz. fogatának, II. díjat Mikovics Ágoston 57—58. számú fogatának, III. díjat Höllriegl György 342—343. sz. fogatának. Elismerő oklevelet: Blaskovics Elemér 349—350. számú fogatának. **Hátaslóvanál:** I. díjat Samarjay Lajos 244. sz. hátaslóvanak, II. díjat Fazekas Géza 322. sz. hátaslóvanak, III. díjat Wittenberg György 378. sz. hátaslóvanak. Elismerő oklevelet: Bogyay Ferencz 80. sz., Frummer Antal 201. sz. és Samarjay Lajos 245. sz. lovának. A márczius 14-én megnyitott vásár forgalma igen élénk; felhajtottak 324 darab lovat. Az átlagár előreláthatólag a vásár végén sem lesz kisebb 1000 koronánál. A díjak művészi becsü értékű tárgyak, nagyobb-részt értékes szoborművek, amelyeket Vastagh György, Telts Ede, Holló Barnabás, Radányi Béla és Zala György készítettek, azonkívül a többi is igen szép iparművészeti tárgy, amelyeket Beck Ödön, Bethlen Gyula és más művészek terveztek.

Láng Lajos Chamberlainról. A Magyar Közgazdasági Társaság márczius hó 14-iki ülésén Láng Lajos volt kereskedelmi miniszter előadást tartott a nagy brit államférfiről, Chamberlainról, akinek elismerést érdemlő agitatorius működése új irányt van hivatva megjelölni Anglia vámpolitikájában. Láng Lajos nagy érdeklődéssel hallgatott előadásában Chamberlain működésével foglalkozott, amelyet a volt gyarmatügyi miniszter attól az időponttól fogva fejtett ki, amikor a bur háboru leveretése után Afrikából visszatért és élére állott annak a mozgalomnak, mely az angol kereskedelmi politika védvamos irányának proklamálását célozta. 1903. márczius 20-án a Mansion House-ban tartotta első nagy beszédét, mely előfutárja volt a május 15-én elmondott híres birminghami beszédnek. E beszédben Chamberlain a vámpolitikai kérdést mélyreható fontosságában, a maga egész teljességében állította a világ elé. Főereje az erős imperialisztikus önérzet, mely minden brit szívből önkéntelenül is visszhangra talált. A felolvasó behatóan vázolta a birminghami beszéd hatását az angol parlamentben, ahol Chamberlain bővebben kifejtette programját. Érdekesen ismerteti Chamberlain ellenfeleinek akcióját és kimutatja, hogy Balfour kormányelnök nem annyira meggyőződésből, mint inkább taktikából nem támogatta Chamberlain politikáját. Nagy részletességgel tárta fel ezután a Chamberlain-féle program tartalmát és

hatását. Évtizedek óta nem volt kérdés, mely annyira fel tudta volna kelteni az érdeklődést országszerte, mint az, amelynek Chamberlain szegődött szószólójává; de épp oly bámulatos a visszhang, melylyel Chamberlain föllépte a hagyományos angol politika legkiválóbb képviselőinél találkozott. Midőn Chamberlain bizonyítani akarja az angol ipar hanyatlását, mértékül az angol iparcikkek kivételét állítja oda s az összehasonlításnál kiinduló pontul az 1872. évet választja. Fejtegetéseit Láng ama nézet kifejezésével zárta be, hogy Chamberlain tervei a jelenlegi képviselőházban többségre alig számíthatnak.

Láng Lajosnak ez az utóbbi kijelentése az talán, ami bennünket leginkább érdekel s éppen azért többet vártunk a voltkereskedelmi miniszter előadásától. Magyarország Anglia felé irányuló nyereség-exportja jelentékeny, a Chamberlain-féle vámpolitikai irányzat diadalra jutása erre a kivételre halálos csapást mérne. Bármily megnyugtató is Láng Lajos kijelentése, az aki ismeri Európa gazdasági életét, amelyben a védővamos politikának nap-nap után több híve akad, nem találja még se oly megnyugtatónak e kijelentést. Chamberlain működésének historikus ismertetésénél tehát többet ért volna, ha Magyarország volt kereskedelmi minisztere tájékoztatta volna a magyar termelőket arról, mi teendők várnak rájuk az esetben, ha nyereségünk főbb piacai — köztük Anglia is — elvesznek ránk nézve. Erre annyival is inkább szükség lett volna, mert a közel jövő — magának Láng Lajosnak beismerése szerint — e tekintetben nagyon bizonytalan.

Duna-Tisza-csatorna. Mind nagyobb mérvben kezdenek az érdekelt körök a Duna-Tisza-csatorna tervének immár a tanulmányozás stádiumába jutott kérdésével foglalkozni. Minthogy pedig a csatorna vonalának kiépítésére eddig 3 iránytervezet képezi az érdekeltek tanulmánytárgyát és pedig Budapest-Csongrád, vagy Budapest-Szeged, vagy végül Budapest-Szabadka-Óbecse, az utóbbi irány érdekében Balaton Gyula dr., az óbecsei járás főszolgabírája terjedelmes emlékiratot dolgozott ki, melyben ezen országos jelentőségű terv keresztülvételével egybekötött mezőgazdasági, kereskedelmi és ipari elsőrendű érdekeket kellően megvilágítja. Az emlékirat szerint az utóbbi csatornaterv kivihetősége ellen csak az esetben lehetne érdemleges és alapos kifogást emelni, ha a létesítési költségek és a várandó haszon közötti nagy arány annak építését kívánatossá nem tenné, sőt észszerűtlenné bizonyítaná. Amde ez a kifogás a terv kivitele elé akadályul nem gördíthető, ha figyelembe vesszük, hogy a kérdés megvitatásánál a legfőbb szempont arra a körülményre helyezendő, hogy a hajózás egymagában biztos jövedelmi forrást nem képezhet és így a csatorna jövedelmezősége csak a vízhasználati kellő igénybevétele mellett érhető el és csak ez alapján lehetne finanszírozni. Ilyképpen a csatorna létesítése az államra terhet nem róna, mert könnyen kimutatható, hogy a jövedelmezőség — a csatorna mentén létesítendő és olcsó erővel dolgozó ipartelepek és a mezőgazdasági előnyök révén — minden kételyen felül áll. A vízhasználat tekintetében az öntözés állana első helyen, utána az erő-kifejtés, a talajjavítás és a belvízvezetés, majd utolsó sorban a hajózás következne. A budapest-szabadka-óbecsei iránynak természetességét az emlékirat szerint az is érthetővé teszi, hogy a tervezett csatorna csaknem Szabadkától kezdődőleg Csantavéren keresztül egész Óbecséig természetes mederben, a Csikér völgyén keresztül volna vezethető azon áldásos termékeny rónák között, melyek a legacélosabb, a legkeresettebb buzát adják a világereskedelemben. Éppen öntözési hivatásánál fogva a csatorna szállítási költségei is olcsóbbak és gazdaságilag is gyümölcsözőbbek lennének az ilyen feladatot nem szolgáló és így e czímen jövedelemmel nem bíró vasuti és

Ferencz-csatornai szállítási eszközöknél. És rendkívül fontos a Duna-Tisza közti gazdaközönség szempontjából a tervezetnek ily irányban való megoldása már csak azért is, mert ezáltal óriási területek gazdaközönsége függetlenítene az időjárástól, mert a tervbe vett csatorna elhozná medrében azt az éltető vizet, melyet a szárazságtól végvonaglásban szinylődő természetünktől a természet igen gyakran megtagad. Annál is inkább mielőbb megvalósítandó e terv, mert népünk anyagi fenmaradhatása érdekében sürgősen meg kell tenni minden lehetőt és mert tapasztalásból tudjuk, hogy a földnek kertileg történő művelése az öntözéssel a föld hozamát megtízszerezi, értékében neveli és népünk megélhetési módján könnyít és ezzel adózőképessége is növekszik.

Hernyóirtás és gyümölcsfatakarítás. A gyümölcsfákat pusztító hernyók irtását az 1894. évi XII. t.-cz. minden kert- és szőlőtulajdonosnak nemcsak köteletségévé teszi, de annak elmulasztását 100 koronáig terjedhető büntetéssel is sújtja. A törvény végrehajtásáról a közigazgatási hatóságok gondoskodnak, de az irtás foganatosítását és annak az eredményét a földművelési kormány összes szakközegei is ellenőrzik. Ezért helyénvaló az érdekeltek figyelemztetése, hogy az irtás ideje most márczius végén jár le s az ellenőrzés ideje április elején kezdődik. Ezen irtást és a fák takarítását ismertető rövid utmutatás ingyen kapható a m. kir. rovtani állomáson, Budapesten, II., Oszlop-utca 28. sz. a.

A burgonya tőzsdei árjegyzése. A budapesti áru- és értéktőzsde tanácsa márczius 16-ára értekezletet hívott egybe, melyen a burgonyának a hivatalos árjegyző lapba való jegyeztetése és adásvételére vonatkozó tőzsdeszokás megállapítását tárgyalják. A tőzsdetanács az illetékes miniszteriumokat felkérte, hogy képviseltesék magukat.

A katonai raktáraknál előállított korpamennyiség átvételének megkönnyítése végett az eddig megállapított átvételi napokat a cs. és kir. hadügyminiszter akként módosította, hogy jövőben a korpa Budapesten bármely hétköznapokon, a következő helyeken pedig a hetivásárok napjain legyen átvethető és pedig: Sopronban hétfőn, Szombathelyen és Nagyszében kedden és pénteken, Kassán szerdán és szombaton, Kolozsvárti hétfőn és csütörtökön, Brassóban pénteken.

Munkásszanatórium Balf-fürdőben. Dr. Wosinski István cs. és kir. tartalékos ezredorvos a tulajdonát képező sopronmegyei Balf kénes gyógyfürdőben állandó munkásszanatóriumot létesített, mely 100 ágyval ellátva az egész éven át nyitva van s amelybe férfi és női betegek egyaránt felvétetnek és egymástól elkülönítve kezeltetnek. Egy betegnek teljes ellátása gyógykezeléssel és fürdőhasználattal naponta nyáron át 1 korona 96 fillérbe, télen át a fűtést és világítást is beszámítva 2 korona 16 fillérbe kerül. Gyógydíjat sem a munkásszanatórium tagjai, sem azok, kik szegénységüket hiteles szegénységi bizonyítvánnyal igazolják, nem fizetnek. Orvosi gyógykezelésért 6 korona fizetendő. Gyógyszerek és orvosi kötőszereknél a szanatóriumi betegek 25%-os, egyebekben szintén jelentékeny kedvezményeket élveznek. Azon betegek, akik a fentemlített kénes melegfürdő helyett villamos viz, villamos fény, iszapfürdőt vagy hidegvíz gyógy-módot használnak, ezen fürdők árából 50% engedményben részesülnek.

Fü-, óvári répamag, d. zab, magyar bikák Drassói uradalomban: Konceza.

Tisztelt gazdatársaimhoz!

Midőn 8 év előtt „A sertés javítása és hizlalása” czimű munkám első kiadását utnak bocsajtottam, nem reméltem, hogy ezen uttörő munka gazdatársaim részéről oly kedvező fogadtatásban fog részesülni és ily rövid idő alatt megéri a II-ik kiadást.

Ezen körülmény amilyen biztató azon magyar gazdákra, akik nehéz, fáradtságos munka után az íróasztalnál pihenik ki magukat, hogy a közérdeknek is szolgálatot tehessenek, épp oly megnyugtató reám nézve, mert ez azt tanúsítja, hogy munkám megírásával a magyar gazdasági közügynek hasznos szolgálatot tettem.

Könyvem II-ik kiadása alkalmával nem mulasztatom el, hogy köszönetet ne mondjak a magyar gazdaközönségnek és kérem fogadják a most megjelent bővített kiadást is jóakarattal.

Pusztá-Bucsa, 1904. márczius.

K. Ruffly Pál.

U. i. A könyv bolti ára 3 korona. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjainak és a „Köztelek” előfizetőinek azonban 2 kor. 20 fillérért küldi meg a „Patria”, ha az összeg előre beküldetik.

Nyiltér. *)

A t. gazdaközönség szives figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük Magyarországot mélyen tisztelt gazdaközönségét, hogy eddigi üzletkörülnk keretében egy teljesen szervezett

könyvkereskedést

rendeztünk be, a mely az irodalom minden ágával, de főleg

mezőgazdasági szakkönyvek

terjesztésével és kiadásával foglalkozik. Könyvkereskedésünkben összpontosítottuk a mezőgazdasági szakirodalom minden hozzáférhető termékét és kérjük a tisztelt gazdaközönséget, hogy

minden könyvmegrendelését

ezentul bizalommal hozzánk intézni sziveskedjék. Azok pontos és gyors elintézésére kiváló gondot fogunk fordítani.

Hazafias tisztelettel

„PÁTRIA” Irodalmi vállalat és nyomdai r.-t.
BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

KERESKEI ELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonátőzsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése.)

Budapest, 1904. márczius 12.

Az időjárás a hét első felében még borús és hűvös volt; e mellett csapadék eső és hó alakjában gyakrabban fordult elő. A hét későbbi folyamán az égboltozat azonban teljesen kiderült. A hőmérséklet jelentékenyen emelkedett és teljesen tavaszias, enyhe idő következett be. A vetések fejlődése továbbra is kielégítő. A vizállás keveset változott. A külföldön az időjárás a miénkhez volt hasonló.

A külföldi piacokon a múlt hét lanyha irányzata folytatódott és az árak majd mindenütt visszaesők. A fogyasztás tartózkodó és a forgalom nem képes megélni. Amerikában a jegyzések folytatólágon csökkenők. Kedvező időjárás és kielégítő mezőgazdasági hírek jelentékeny lebonyolításokra ösztönöztek, annál inkább, mert az argentinai és orosz elszállítások is nagobb terjedelműek lettek. A látható buzakészletek csökkenése — a Bradstreets becslése szerint 1.229.000 bush. a múlt hét óta — kezdetben nem gyakorolt hatást. A hét vége felé az árak azonban a washingtoni mezőgazdasági hivatal általánosan gyenge készlet-tisztítókja folytán ismét javult. Egyenlegképp az árak mindazonáltal 2 centtel olcsóbbak. Angliában habár lassabb tempóban, ugyancsak lanyhuló volt az irányzat, a forgalom mérsékelte és a vevők tartózkodók maradtak. Franciaországban

*) Az e rovat alatt közlöttékért a szerkesztőség felelősségét nem vállal.

ahol egy hatástalan befolyást amerikai kódtak; a volt, éppu kereslet tőzsdéken. Nál tüntetnek. A forgalom. Az hetjük: Buc A kínálat malmok va mult héten. Ehhez nag járult hoz mennyiség hogy a tul megbarátk előnyben r 40—45 fillé 130,000 ma Roz hangulat éppu min E mellett a héthez vis és minőség 13-10 K.-ig Arpe mérsékette nevezhető mindazoná 11-20—11-4 K.-ig fizett helyben át áttveendő kinálat jele Zab és kereslet egész hét f szerint 11-4 fizetnek he Teng valamint sz néhány fillé tetett. A kelt marad ról 10-80— 10-20—10-3 Olaj forgalomban 10 kor., le K. jegyez tura valam jegyzett, a Büköny n budapesti p Hüve triörözött t gömbölyű t jegyzünk. N Kész lett lanyha öt fillérig o Rozs egyenértékb jegyez. Takar egyenértékre Zab mellett válto Teng helybeni egy 5-50 koronás Mai k Buza. 2900 mm. 80 100 mm. 80 200 mm. 80 100 mm. 80 100 mm. 89 1000 mm. 79 100 mm. 79 100 mm. 78 Hódme Fejérr Pestm mm. 76-5 k. Bácsk Csants Maros mm. 75 k. 8 Ó-kan 78 8 k. 8 K. Török Zimor Szerb k. 7 K. 73-25

ahol egyébként a világgiazt utóbbi áremelkedése is hatástalan maradt, most a lanyhuló irányzat sem gyakorol befolyást és az árak alig változtak. A német tőzsdék az amerikai behatás alatt állottak és azokhoz alkalmazkodtak; a kínálat is nagyobb lévén, a hangulat lanyhuló volt, éppugy, mint Németalföld és Belgiumban, ahol a kereslet tetemesen gyengült. Az egyéb kontinentális tőzsdéken a forgalom csekély és az árak csökkenők.

Nálunk kenyérmagvak jelentékenyebb visszaesést tüntetnek fel, míg takarmányzúzottak inkább ártartóak. A forgalom mellett az összes gabonacikkekben mérsékelt. Az üzleti hét részleteiről a következőket jelentjük:

Buza: e héten is lanyhuló irányzatot követett. A kínálat ugyan nem erős, de készsége és habár a malmok valamivel jobb vételkedvet tanúsítottak, mint a múlt héten az árak mégis folytatódólagosan visszaestek. Ehhez nagy mérvben az erősen lanyhuló határidőpiac járult hozzá, mely egyébként az arbitrageált buza mennyiségek kedvező feloldását és azt is lehetővé tette, hogy a tulajdonosok a nyomott buzaárakkal könnyebben megbarátkozhattak. Finom buzákat egyébként állandóan előnyben részesültek. Az árak a múlt héthez viszonyítva 42-45 fillérrel olcsóbbak és az összeforgalom körülbelül 130,000 mm.-t tesz ki.

Rozs: csak gyenge érdeklődéssel találkozott. A hangulat állandóan csendes maradt és a fogyasztás éppugy mint az export csak mérsékelt vételeket eszközölt. E mellett a kínálat is aránylag gyenge maradt. A múlt héthez viszonyítva az árak 20-30 fillérrel olcsóbbak és minőség szerint helyben és helybeli paritásra 13-05-13-10 K.-ig fizettek készpénzárán.

Árpa (takarmány- és hántolási célokra) is csak mérsékleten volt forgalomban; a kínálat ugyan nem nevezhető erősnek, de a v. telkedv is korlátolt. Az árak mindazonáltal változatlanok maradtak és hajóárúrt 11-20-11-40 korona, vasúti árúrt pedig 11-50-12 K.-ig fizettek helybeli paritásra, valamint 12-30 K.-ig helyben átvéve. Malátá és sörárpaállományokon áttévedőleg alig van üzlet. Megfelelő minőségekben a kínálat jelentéktelen.

Zab iránt az érdeklődés állandóan gyenge; kínálat és kereslet egyaránt mérsékelt. Az árakban azonban az egész hét folyamán alig volt változás és a tisztaság szerint 11-40-12 K., finom urasági zabért 12-30 K.-ig fizetnek helyben átvéve.

Tengeri elszállítási célokra (a Dunán felfelé) valamint szeszégetők részére kötéseik ellenében, vagy néhány fillérrel a májusi tengeri jegyzésén alul cseréltetett. A forgalom egyébként e cikkekben is mérsékelt maradt. Budapesti paritásra bácskai állomásokról 10-80-10-90 K.-ig tisztavidéki állomásokon, Kabán 10-20-10-30, Mezőberényben 10-20 K.-t fizettek.

Olajmagvak: Káposztarepcze (készárú) nem volt forgalomban és 21 K. jegyez helyben. Vadrepcze 9-50-10 kor., lenmag 17-50-18-50 K., gomborka 18-50-20 K. jegyez helyben. Határidő káposztarepcze augusztusra valamivel szilárdabban indult és 23-10-23-30 K.-ig jegyzett, a hét végével azonban 22-80-23 K. zárul. Bükköny mérsékelt forgalom mellett 11- K. jegyez budapesti paritásra.

Hüvelyesek: Bab tovább is üzletelen. Névlegesen triórözött törpe babért Gyöngyös-Félegyházán 19 50 kor., gömbölyű babért Mohács-Baja-Zombor 18- kor. jegyzünk. Kendermag 18-18-50 K. helybeli paritásra.

Napijelentés a gabonaüzletről. 1904. márczius 15.

Készbuza jobb kínálat és mérsékelt vételkedv mellett lanyha irányzatu volt. Elkelt mintegy 35,000 mm. öt fillérig olcsóbb árakon.

Rozs üzletelen, csendes. Helyben és helybeli egyenértékben, azonnali szállítás mellett 6-45-6-55 K.-ig jegyez.

Takarmányárpa nyugodt, helyben és helybeli egyenértékre 5-65-5-85 K.-ig jegyez.

Zab mérsékelt van a forgalomban; kevés üzlet mellett változatlan, helyben 5-75-6 K.-ig jegyez.

Tengeri (új) csendes. Azonnali szállítás esetén, helybeli egyenértékre 5-35-5-40 K.-ig jegyez. Kőbányán 5-50 koronás ár érhető el.

Mai készárú eladások:

Buza. Tiszavidéki: 4900 mm. 79-5 k. 8 K. 90 f., 2900 mm. 80 k. 8 K. 90 f., 200 mm. 80 k. 8 K. 85 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 80 f., 1000 mm. 80 k. 8 K. 75 f., 200 mm. 80 k. 8 K. 77-5 f., 200 mm. 80 k. 8 K. 85 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 75 f., 300 mm. 80-5 k. 8 K. 75 f., 100 mm. 89 k. 8 K. 80 f., 100 mm. 79-5 k. 8 K. 72-5 f., 1000 mm. 79 k. 8 K. 80 f., 1000 mm. 79 k. 8 K. 80 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 80 f., 3500 mm. 75-8 k. 8 K. 70 f., 100 mm. 78-7 k. 8 K. 77-5 f.

Hódmezővásárhelyi: 1000 mm. 79 k. 8 K. 70 f. Fejérmegyei: 300 mm. 77 k. 8 K. 55 f.

Pestmegyevidéki: 600 mm. 79 k. 8 K. 65 f., 100 mm. 76-5 k. 8 K. 35 f.

Bácskai: 370 mm. 78-7 k. 8 K. 70-5 f. Csantavéri: 300 mm. 76 k. 8 K. 60 f. Marosmenti: 900 mm. 78-5 k. 8 K. 50 f. 4200 mm. 75 k. 8 K. 10 f.

Ó-kánizsai: 830 mm. 7-75 k. 7 K. 30 f., 100 mm. 78 8 k. 8 K. 30 f.

Törökbeesei: 2500 mm. 77-5 k. 8 K. 30 f. Zimonyi: 2560 mm. 78-7 k. 8 K. 05 f. Szerb: 1000 mm. 74 k. 7 K. 75 f., 4000 mm. 73 k. 7 K. 73-25 f.

Rozs: 100 mm. 6 K. 50 f., 100 mm. 6 K. 45 f., 100 mm. 6 K. 43-5 f. kpfl.

Árpa: 700 mm. 5 K. 62-5 f. 3 óra.

Zab: 250 mm. 6 K., 100 mm. 5 K. 90 f., 100 mm. 5 K. 75 f. kpfl.

Tengeri: 1800 mm. 5 K. 35 f. kpfl.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester-utca. 1904. márczius hó 15-én. A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekből 71 szekér réti széna, 18 szekér muhar, 12 szekér zsupszalma, 6 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — tengeriszár, 7 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, zabosbükköny, köles, stb.), 100 zsák szecska.

A forgalom közepes.

Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna 520-680, muhar 600-670, zsupszalma 260-300, alomszalma 260-260, takarmányszalma —, tengeriszár —, egyéb takarmány —, zabosbükköny 600-660, lóhere —, luczerna —, köles —, sarju —, szalmaszecska 340-340. Összes kocsiszám 118. Összes suly 141,600 kg.

Szeszüzlet.

A szeszüzletben e hét elején a nagyobb kínálat folytán lanyhább irányzat uralkodott és főleg kontingens nyers és finomított szesz (kartellen kívüli finomítottból) kelt el valamivel olcsóbb áron azonnali szállítással.

Helybeli és vidéki egyesült szeszgyárakból finomított szesz adózva 149 50-150 K. adózatlan 50-50-51 K. kelt nagyban és 2-3 K. drágábban kicsinyben.

Élesztőszesz szilárd irányzat mellett adózva 150-5 K., adózatlanul 50-50 K.-ig kelt.

Denaturált szeszben a kínálat élénk és gyér vételkedv folytán az ára 1 K. olcsóbban jegyeztetik kötésre. Nagybani jegyzés hordóval együtt 47-48 K. Galicziából kínálat nem volt.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz nagyobb tételekben volt ajánlva, de a lanyha bécsi kontingens jegyzés folytán csak 7-50 K., olcsóbban 42-50-43 K. volt értékesíthető. Exkontingens változatlan áron kelt.

A kontingens nyersszesz ára Budapestén 44-50-45-50 korona.

Bécs. Kontingens nyersszesz 44.—44.40 K.

Prága. 134-134 K. adózott tripló és 42.75 K. adózatlan szeszért.

Kiviteltre —50 K. olcsóbb ajánlat volt.

Budapesti heti jegyzés:

	nagyban	kicsinyben
	koronákban	
Finomított szesz	149-50-150-	151-152-
Élesztőszesz	149-50-150-50	151-50-152-50
Nyersszesz adózva	147-50-148-	149-150-
Denaturált szesz	47-48-	49-50-

Az árak 10,000 literfokonként hordó nélkül bérmentve, budapesti vasutállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendőek.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1904. márczius 15-én.

A piac forgalma rendes mederben mozgott. Husfélék változatlanul jegyeznek, kivéve borjúkat melyek ára tömegesebb hozatalok folytán csökkenőben van. Vaj irányzata nem változott. Zöldségfélékben az érdeklődés szép burgonya és vöröshagyma felé fordul, melyek szilárd árak mellett könnyen találnak vevőre. A tojás-piaczokon a tavaszi üzlet nagy arányokban bontakozik ki, a hozatalok élénkek és fokozott vételkedv mutatkozik. Az árakban, melyek napról-napra visszaesnek, további redukció áll későbbben.

Mai árak:

Husneműek: marhahus 112-118 K., helybeli borjúhús 124-130 K., vidéki borjúhús 90-120 K., sertéshus — K., szalonna friss 133-140 K., szalonna, sózott 120-128 K., szalonna, füstölt 130-136 K., szalonna, olvasztani való 136-140 K., háj 140-144 K., sertésszir 136-140 K. Báránypárja: 10-20 K.

Füstölt hús (vidéki) kgja 1-36-1-80 K., hazai sonka 1-60-2- K., szalámi 3-—3-20 K.

Baromfifélék: élő tyúk 2-—3- K., rántani való csirke 1-60-2- K., sütni való csirke 3-—3-80 K., kacsa, sovány — K., hizott 4-—6- K., lud, hizott — K., pulyka, sovány — K., hizott — koronával páronként.

Vágott hizott liba 1-20-1-40 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1-40-1-70 K. kg-kint.

Teavaj: (centrifugált) 2-40-2-60 K. főzővaj 1-80-1-70 K. kgkint. Tehénturó kgja 20-28 fillér.

Zöldségfélék: Burgonya (waggonáru) sárga 380-440 K., rózsá I. 360-400 K., kifli fehér 1000-1200 K. 100 mm.-kint. Hagyma 50 kgos zsákokban zsákkal együtt 10-12 mm.-kint.

Gyümölcsfélék: szőlő; chasselas — fillér, muskotály — fillér kgkint. Alma, válogatott elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathan, Török-Bálint

stb.) 60-80 K., másodrendű alma 20-40 K., harmadrendű apró áru — K. métermázsánként. Körte, elsőrendű 60-70 K., másodrendű 20-30 K. mm.-ként. Mogyoró: — K., Dió: — K. mm.-ként. Aszalt szilva — K. Szilvaiz — K. mm.-ként.

Déli gyümölcs gondosan átsomagolva, vidékre is, ab raktárunk: Czitrom 300-as 5-50-6-50-8 K., 360-as 6-—6-50-7-50 K. Narancs: 160-as 6-50-7-50- K., 200-as 7-50-8-—8-50 K., 300-as 7-50-8-—8-50 K., 360-as 7-25-7-75-8 K. Vérébéli: 160-as 10-11-50 K., 200-as 10-12-50 K., 300-as: 10-18 K., 360-as: 9-50-11 K. Mandarin 80-as: 6-25 K., 100-as 4-25 K.

Méz: pergetett akác — K., hárs —80-—90 korona kgkint. Gyümölcsiz 1-20-1-80 K. kgkint, szárított gomba — K. kgkint. Mák (kék) — f. különkint. Sajtok: Romadour 25-50 dekagrammos téglákban 50-60 fillér, grói 1-1-20 K. kgkint. Juhsajt —80-1 K. kgkint.

Tojás: bácskai 59-60 K., erdélyi apróbb áru 58-59 K. ládánként (1440 drb.), apadt — K., meszes — K.

Hideghusvásár a Garay-téri élelmi piacon. 1904. márczius hó 15-én. (A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott Budapestről 50 árus 20 drb sertést, 1 árus 40 drb süldőt, 2900 kg. friss húst, 800 kg. füstölt húst, 900 kg. szalonnát, 600 kg. hájat, — kg. zsirt, — kg. kolbászt, — kg. hurkát, — kg. füstölt szalonnát, — kg. kocsonyahúst, — kg. disznósajtot, — kg. (— drb) sonkát, — kg. töpörtöt.

Videkről és pedig: összesen 162 drb sertés. Forgalom élénk. Árak a következők: Friss sertéshus 1 kg. 128-136 fillér, 1 q — kor. süldőhús 1 kg. 136-154 fillér, 1 q — korona, füstölt sertéshus 1 kg. 152-180 fillér, 1 q — korona, szalonna zsirnak 1 kg. 132-136 fillér, 1 q — korona, füstölt szalonna 1 kg. 144-188 fillér, 1 q — korona, háj 1 kg. 140-144 fillér, 1 q — korona, disznózsir 1 kg. 144-144 fillér, 1 q — korona, kocsonyahús 1 kg. 72-80 fillér, 1 q — korona, füstölt sonka 1 kg. 180-200 fillér, 1 q — korona, kolbász 1 kg. —, disznósajt 1 kg. —, hurka 1 drb —, töpörtő 1 kg. — fillér.

Hideghusvásár az Orczi-uti élelmi piacon. 1904. márczius hó 15-én. (A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott Budapestről 19 árus 27 drb sertést, 1 árus 4 drb süldőt, 1600 kg. friss húst, 600 füstölt húst, 800 kg. szalonnát, 400 kg. hájat — kg. kocsonyahúst.

Videkről és pedig: Összesen — drb sertést. Forgalom élénk. Árak a következők: Friss sertéshus 1 kg. 136-136 fillér, 1 q 120-124 K., süldőhús 1 kg. 144-160 fillér, 1 q — K. füstölt sertéshus 1 kg. 144-160 fillér, 1 q — K., szalonna zsirnak 1 kg. 132-136 fillér, 1 q — K., füstölt szalonna 1 kg. 136-144 fillér, 1 p — K., háj 1 kg. 140-144 fillér, 1 q — K., disznózsir 1 kg. 144-148 fillér, 1 q — K. kocsonyahús 1 kg. 60-120 fillér, füstölt sonka 1 kg. 160-200 fillér, 1 q — K.

Bécsi szarvasmarha vásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1904. márczius hó 14-én.

Főlhajtás összege:	Minőség szerint:
drb	drb
Hizott és legelőmarhában főlhajtás — 3416	Hizott marha — 3416
Csontozni való marhában főlhajtás — 546	Legelőmarha (Weidev.) —
Összesen — 3962	Csontozni való — 546
	Összesen — 3962
Kladatlan maradt —	Nem szerint:
	Ökör — 3120
Származási hely szerint:	Bika — 310
Magyarországi — 3330	Tehén — 431
Galic. s bukovinai — 83	Bivaly — 101
Osztrák tartományokból — 549	
Összesen — 3962	

Árak: (100 kilogrammonként élőszuliban koronaértékben fogyasztási adó nélkül.)

	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ökör	72-76	66-71	56-65
Galicziai hizott ökör	78-80	81-82	70-77
Tarka hizott ökör	79-85	86-88	70-78
Bikák	60-74		
Hizott tehén	52-70		
Legelőmarha			
Csontozni való marha			
Bivaly	42-54		
Konzerváru (selejt.)			

Irányzat: multheti árak mellett csendes; bikák ára 2 koronával emelkedik, de az üzlet igen lassu.

Vásáron kívül közvetlenül a vágóhidra érkezett a lefolyt héten 683, a mult vesztegvására való főlhajtás 248 darab.

Nagymágocsi uradalom elfogad előjegyzéseket:

angol tenyész választott malacokra

(tisza vérű yorkshirei faj)
darabonként 30 korona árban.

Átvétel f. évi május 1-től.

2246

Jószágfelügyelőség.

A tisztelt gazdaközönségnek!

ajánlunk elsőrendű arankamentes államilag ólomzárolt

lóhere- és luczernamagot

továbbá eredeti quedinburgi igen megbízható magas csira-
képeségű **répamngvakat**, ugyszintén **komócsin**,
fűmagot, **csibehurt**, **bükkönymagot** stb.

Holländer Adolf és Fia

termény- és magkereskedés Debreczen.

2207

A baranya-szent-lőrinczi uradalomban leszállított
áron még kapható utolsó évi termésből származó

— VETŐMAGVAK: —

Nyulszapuka mag ... métermázsánként 85 korona,

Lóhere ... métermázsánként 130 korona,

uradalmi I. oszt. nyersáru, de jól tisztított minőségben.
Az árak vevő zsákjaiban Baranya-Szent-Lőrincz állomáson feladva
értetnek.

Rendelések az **Uradalmi számtartóshoz Ba-
ranya-Szent-Lőrinczre** intézendők.

2254

Csikók és lovak.

A nváradí lat. szert. káptalan tulajdonát képező gaz-
dasági ménesből

**30 drb 4 éves csikó, 8 drb számfeletti és 6 drb
kiselejtezett ló**

fog önkéntes árverés útján 2258

f. hó 24-én délelőtt 9 órakor

eladatni.

Az árverés színhelye Nagyvárad város aradi országúti
vámsorompójánál lévő régi korcsmaépület.

Feltételek az árverés megkezdése előtt szóbelileg
lesznek kihirdetve.

Nagyvárad, 1904. márczius hó.

Papp Imre s., k.,
urad. főtiszt.

SZÉNAPRÉSEKET szénának, szal- mának, len,

gyapot, fagyapot, bőrök és gyepítőzég
legkitűnőbb szerkezet-
tel gyártanak:

csomagolására

PH. MAYFARTH & Co.

BÉCS, 21.

Mezőgazdasági és gyümölcsészeti gépgyár. 2263

Árjegyzékek ingyen.

FELHIVÁS

az

Országos Magyar Gazdasági Egyesület
tagjaihoz s a „Magy. Gazdaságtörténelmi
Szemle“ czimű folyóirat előfizetőihez.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által kiadott „Magyar
Gazdaságtörténelmi Szemle“ czimű gazdaságtudományi folyóirat
1903. végével tizedik évfolyamát töltötte be.

A *tíz vaskos kötetre* szaporodott vállalat komoly irányu modorral
tárgyalja mindazt, a mi a magyar gazdálkodás multjában fölmerült; a
mi nemcsak érdeket keltő, de hasznos tudnivaló is. Művelt gazdáink
körében alig akadhat olyan, a kit mezőgazdálkodásunk kezdete, multja,
haladása ne érdekelne. Mindezt a „Magyar Gazdaságtörténelmi Szemle“
tiz évi folyamában megtalálja; mert e vállalat kis kézi könyvtár, bárki
is szívesen forgathatja, lelvén benne tudást, okulást, összehasonlító
figyelmeztetést, a miből hasznos következtetést is vonhat le.

Ennek a kis mezőgazdasági kincsháznak az ajtaját nyitjuk mi
föl, midőn a vállalatot szélesebb körbe vinni kívánjuk s az eddig meg-
jelent *tíz kötetnek* az árát

30 koronára szállítjuk le

s a megrendelőnek bérmentve küldjük meg, ha a kedvezményes díjat
az Országos Magyar Gazdasági Egyesület pénztárába (IX., Üllői-ut 25),
postautalványon beküldi.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjainak, habár elő-
fizetői is a vállalatnak, de egyik vagy másik évfolyamot nem bírják

egy-egy évfolyam kötetét 3 koronáért

küldjük meg. Egyes évfolyam megrendelőjét a postabér terheli.

*Folyóiratunk két havonként jelenik meg. Egy-egy füzet
5 nagy 8-adrétű ívet tartalmaz. Évi előfizetési díja 4 kor.,
mely összeg ugyancsak az Országos Magyar Gazdasági
Egyesület pénztárába utalandó.*

Vállalatunk szellemi részének fővezetője: *Szilassy Zoltán* egyesü-
leti szerkesztő-titkár; a szerkesztői teendőt *Kovács Ferencz dr.*, akadé-
miai tanár látja el.

Folyóiratunk kedvezményes megszerzési módját s további párto-
lását melegen ajánljuk a magyar művelt gazdaközönség figyeimébe.

*A mai időben annyira nélkülözhetetlen önvédelem, a
haladás és jólét fegyverét a magyar mezőgazda föllelheti a
„Magyar Gazdaságtörténelmi Szemle“ kötetiben. Tudást,
okulást meríthet belőlük a haza és a saját javára.*

BUDAPESTEN, 1904. februáriusban.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
mint a

Magyar Gazdaságtörténelmi Szemle kiadója.

(Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.)

A kistapolcsányi főhercegi uradalom kertészetében eladásra kerül több száz darab sorfának alkalmas, erőteljes, 3-4 méter magas és 3-4 cm. vastag Acer negunda, Tarkalevelű juhar, Juglans americana, Amerikai dió, Robinia, Bessoniana, Gómbakác darabja egy koronaért. Azonkívül mindennemű gyümölcsfajtvány magas és törpe alakban 80 fillérért.

2264

Hirdetések felvételnek a „Köztelek” kiadóhivatalában

Budapest, Üllői-ut 25

Díjazással és lóversenyyel egybekötött tenyész- és luxuslóvásár Nyiregyházán.

A szabolicsvármegyei gazdasági egyesület által kezdeményezett luxuslóvásár és kiállítás Nyiregyházán az országos vásártéren és az ugyanott e célra épített állandó istállóban ez évben

Junius 5. és 6-ik napján

fog következő programmal megtartani:

Junius 4-én: délután a bíráló bizottság működik.
Junius 5-én: délelőtt 9 órakor: a bíráló eredményének kihirdetése és a díjak kiosztása; 10 órakor: a háts lovak nyereg alatti bemutatása; 11 órakor: kocsi-körző, külön e célra berendezett pályán. Délután 1/3 órakor: lóversenyek.

Junius 6-án: lóvásár.
Bejelentési határidő: május 15. Bejelentési ívek, valamint további felvilágosítások a szabolicsvármegyei gazdasági egyesület titkári hivatalánál szerezhetők be.

A lóversenyek feltételei később közöltnak.
Úgy a lóvásárt, mint az ezzel kapcsolatos lóversenyeket a következő éveken is **Medárd napját — Junius 6 —** magában foglaló hét hétfőjén, — illetve ezt megelőző vasárnapon határozta megtartani.

2261

A rendező bizottság.

Csödtömeg-eladás.

Ifj. Kotzó Pál gépkereskedő csödtömegéhez tartozó s a csödleltárban 37—55, 77—526, 528—533, 552—901, 903—959, 961—969, 973, 975—984, 990—996, 998—999, 1001—1003, 1005—1016, 1022—1030, 1032—1034, 1036—1051, 1053, 1055, 1056—1065, 1067—1070, 1072—1085, 1087—1090, 1098—1200, 1204—1434, 1436—1468, 1472—1476, 1479—1489, 1493—1608, 1615—1635, 1637—1717, 2041—2043 tételek alatt 40556 kor. értékkel felsorolt s az V. ker., Lipót-körút 18. sz. alatt létező üzleti helyiségben, továbbá az V., Pozsonyi-ut 5. sz. alatti „Silos”-féle XI/a sz. raktárban és V., Vág-u. 5. sz. alatti telepen elhelyezett

gazdasági gépek, géprészek és felszerelési tárgyak egy tömegben eladni fognak.

Venni szándékozók zárt vételi ajánlataikat

1904. márczius 25-ig bezárólag dr. Csengey Gyula csödtömeggondnok, V., Sas-utca 9. szám alatti irodájában

naponta d. u. 3—6 óra között, 4055 kor. 60 fillér készpénzbeli bánatpénznek lefizetése mellett nyújthatják be.

Az áruk megtekintése végett márczius 15—25-ig, naponta d. e. 9—12 és d. u. 3—6 óra között lehet a csödtömeggondnoknál jelentkezni.

A csödválasztmány az áruknak leltári mennyiségeért vagy minőségeért szavatosságot nem vállal, az ajánlatok felett márczius 26-án határoz s a legmagasabb vételi ajánlatot sincs kötelezve elfogadni.

Az ajánlat elfogadása esetén a vételár készpénzben és teljes összegében azonnal fizetendő a bánatpénz elvesztésének terhe alatt, a megnevezett tárgyak pedig 8 nap alatti vevő költségén elszállítandók.

A vételi illetéket vevő tartozik viselni.

2256

Az O. M. G. E. tagjai és a „Köztelek” előfizetői az Országos Magyar Gazdasági Egyesület felügyelete alatt álló könyvkiadó vállalat kiadásában megjelent következő

gazdasági könyveket leszállított áron

kaphatják:

	füzve kötve	
	kor. fill.	kor. fill.
Cselkó és Kossutány Takarmányozástan	2.—	3.—
Hilgard-Treitz Szikes talajok	1.—	2.—
Száhlender Gyula Gazdasági építész, II. rész	2.—	3.—
Szűts Mihály Mezőgazdasági becsléstan	2.—	3.—
Cserhádi Sándor Okszerű talajmivelés	—	3.—
Acsádi Jenő Mezőgazdasági ut-, vasút- és hidépítész	2.—	3.—
Molnár István Gazdasági gyümölcstermelés	2.—	3.—
Beiwinkler Vilmos Fajbaromfi-tenyésztés	4.—	5.—
Rázsó Imre Czukorrépa-mag-tenyésztés	1.—	—
Szilassy Zoltán Amerikai mezőgazdaság	7.—	—
Dr. Baross János Idegenek birtokszerezése	6.—	—
Ruhland-Árkövy A papirosbuza hatása a gabona-árakra	2.—	—
Rubinek Gyula A jövő vámpolitikája és új vámtarifánk	10.—	—

Ezen könyvekre megrendelések az Országos Magyar Gazdasági Egyesület pénztári hivatalához Budapest, IX. ker., Köztelek-utca 8. szám intézendők.

A könyv ára, valamint 30 fillér postadíjra előre beküldendő, mert az utánvételi költség aránytalanul megrágitja a műveket.

	füzve kötve	
	kor. fill.	kor. fill.
Suschka Richárd Egyszerű gazdasági számvitel	—	4.30
Dr. Rodiczky Jenő A magyar juhtenyésztés múlt és jelen irányairól	—	2.30
Kardos Árpád Házi- és udvar-kertek berendezése	—	2.—
Hreblay Emil A baromfi hizlalása és a hizott baromfi értékesítése	—	1.50
Wiener Mosko Az ujfaki uradalom üzleti berendezése	1.—	—
Szilassy Zoltán Gazdasági számviteli naptár	—	1.80
Cserhádi Sándor Talajismeret	3.—	5.—

Ezen könyvekre a megrendelések a „PÁTRIA” r.-t. könyvkereskedésébe Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám, intézendők.

Korai
anschal-fajta kiváló minőségű sima

Komlódugványok
ezre csomagolva és vasútra szállítva 20 korona.

Ültetése alkalmas 4-5 mm. erős sima **Riparia Portalis** és **Rupestris Monticola**, ezre csomagolva és vasútra szállítva 12 korona.

Ezerjő, Olaszrizling, mézes fehér, Veltelini piros fajtázia hazai sima vesszők ezre 7 kor. Kapható: **Bajor József** szőlő- és komlótelepéről, Ráczalmáson (Fejérm.). 5187

Elsőrendű
kítűnő minőségű **baltaalmag** kapható özvegy Strasser Józsefné és fiainál, Kecsege-Pusztán, posta Tolna-Tamási. 5434

Vetőmag.
Ligóvíz zab, rendkívül bőtermő, mm.-kint 20 koronáért; **Prémio királybúza tengeri,** mm.-kint 16 koronáért, Boglár Állomáson feladva, szállít: **Caill Ernő** ur gazdasága B.-Boglár. 5381

A nemesített alcsuti tengeri

koránérő, bőtermő feleség és mint igen értékes kereskedelmi áru, közkeveltségnek örvend.

Termelői részére a folyó évben is ad el az uradalom vetőmagot az alább megjelölt árak mellett: vetőmagnak válogatott csövek közép részéről, kézzel morzsolott vetőmag ára métermázsánként 18 korona. Hasonló módon válogatott csövekről géppel morzsolott tengeri ára métermázsánként 15 korona. Az árak Ácsa-állomásra szállítva (Bioske-sárbogárdi helyi-érdekl. vonalon) zsekön kívül értendőek. Zsákok önköltségen lesznek szállítva.

Kézzel morzsolból 0-50 q-nál, géppel m. r. szőlőtől 3 q-nál kevesebb mennyiség nem szállítatik.

Ez idén kisebb készlet **székely tengeri** is kerül eladásra, métermázsánként 15 kor. árban.

Megrendeléseket a pénz előleges beklódése vagy az áru utánvételezése mellett — míg a készlet tart — elfogad a

Főhercegi gazdasági intézőség Vértessacsán.
(Posta-, vasút-, táviró-állomás.) 2186

Méltóságos
gróf Esterházy Sándor ur tulajdonát képező nagy kiterjedésű **tőzeglépt** kiaknázásra, bővízű **hegyi-törzsa** felhasználására, esetleg **pisztáng** tenyésztésére bérbeadó. Ugyanitt negyven hold **erdő** faállománya, importált bőséges **osztriai** **landi** szőlők után szárazított bikák és kítűnő régi hegyi **borok** árjegyzék szerint eladók. Bővebb felvilágosítással szolgál az uradalmi jószág-felügyelő **Pta-Kemenes**, u. p. Nemes-Magasi, Vas megye. 5391

Kítűnő
karban, 4, 6 és 8 lóerejű **Shuttleworth gőzgarnitúrák** jutányosan eladók. Gépgyár, Budapest, VI., Gyár-utca 50. szám. 5379

Valódi stájer lóden kalapokat vadászati, sport- és strapa-czélra

ajánl:
Josef Pichler & Söhne
cs. és kir. udvari kalapgyáros
GRAZ.
Nagy képes árlapok ingyen. 2247

Benzin-motor,
5 lóerőre kipróbálva, tízben látható, keveset használt; továbbá egy négy lóerejű **locomobil** kítűnő karban; egy 8 collos **Schlick-féle korszivattyu** aig használt és egy új **torár** eladó. — Felvilágosítás nyerhető: dr. Saigó Józsefnél, Budapest, Erzsébet-körút 44. 5421

Birtok
felparcellázása miatt bér gazdaságom április 24-én megszűnik, így az összes **fundus-instruktus eladásra kerül.** Jármos-ökrök, 1000 középnom júnyáj, mongolica sertések, tehén- és növendékei, csikók. Továbbá 3-as Shuttleworth cséplőkészlet, szalmaelevátor, fűrés, tizedes mérleg, kézi feeszkendező, rosták székölével, tréur, gőztengeri-morzsoló, réparvógó, szecskavágó, járgány, egyes- és kétfős vaseke, vas- és faborona, fűhengerek, szénagyűjtők stb. Kovács- és bogár műhely felszerelés, pinceszerszereles, gőzmalom berendezés, 21-es Ganz-féle hangerezék, Hoerde-féle kopató, ködkürt, végül szobabutorok és 100 mm. tavasi magbúkköny. Megtekinthető **somogy-szakács bér gazdaságban,** hová kérdéseküddések is intézhetők. 5382

Nemesi birtok
600 magyar holdas, Berzétén, Gömör megyében, vasut. országot melletti, halálesset miatt eladó. Felvilágosítással **Glos Barna** szolgál a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté-nél, Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

A virágkertészeti kézikönyve.
Sok képpel.
Irta
Morvay Károly.
4 korona 20 fillér előleges beklódése ellenében bérmentve küldi a
"PÁTRIA" r. t.
könyvkereskedése
Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Birtok-eladás!
250 hold szántó, rét, legelő és erdő, uralk nagyob községben, a hol esetleg ügyvédi iroda vezethető és jól jövedelmez, előnyös feltételekkel eladó.
Közelebbit:
Österreicher Bernátnál
Nagykanizsán. 22624

Megvételre
kerestetik 8-10 lóerejű cséplőgéphez alkalmazható, használt, de jó karban levő szalmaelevátor. Ajánlatok: Belső-ágothai gazdaság, u. p. Sárkeresztúr, címre intézendők. Ugyanitt **eladó** prima rigai utántermésű lenmag, vetésre igen alkalmas, métermázsánként vevő zsákjában 22 koronáért, Sárszentágotha vasútállomásra szállítva. 5368

Benzinmotoraink
gyárukban mindenkor tízben megtekinthető. Árjegyzékek és költségvetések díjmentesen adtnak. 1815
Beck és Gergely
motor- és gépgyár
Budapest, V. Váci-ut 12

Sárga Oberdorfi répmag
1903. évi termés jótállással a fajlisztaságra és kítűnő csiraképeségre 100 kilónként 50 koronáért eladó ab vasúttállomás 2144
Bicske, Gr. Esterházy csákvári gazdaságában.

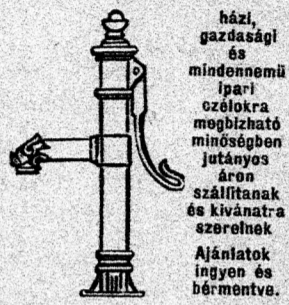
1 gőzeséplő-készlet
6 lóerejű, kítűnő karban, összesen három cséplést végzett, olyan mint az új; kedvező fizetési módokat melletti olcsó árban eladatik. Cím: »Agrária«, Budapest, Váci-ut 2. szám. 5487

Diszes folyosó vasrács, 31 folyó méter, jutányosan eladó. Berger Béla lakatosmester, Budapest, Dóczy u. ify-utca 28. 5464

Nagybirtokosok
és nagybirtok részére igen alkalmas tiz lóerejű használt — javított **gőzeséplő-garnitúrák,** olcsó ár és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók **Féher Miklós gépgyár részvény-társaságánál.** Budapest, Külső Váci-ut 80. szám alatt. 5450

Óriás tökmag.
Sok éven át általam nagy sikerrel nemesített szürke Indiai Mammut és vörös Chinai keresztjezésből származó mag nálam kapható. Terménye kiválóan eltartható és rendkívül bőtermő. Kilója 3 korona. Tarnai Bertalan földbirtokos Apostag. Pestmegye. 5361

Trágyalé
és egyéb szivattyukat
házi, gazdasági és mindennemű ipari célokra megbízható minőségben jutányos áron szállítanak és kívánatra szerelnek. Ajánlatok ingyen és bérmentve.

Gyöző Béla és Társa
szivattyú-spezialisták
V., Lipót-körút 18. sz 2189

Utolsó évi termésű, magas csiraképeségű Oberdorfi répmag, Gróf CHOTEK futtaki uradalmának 25 korona 50 kilónként.

HALDEK
magnagykereskedésében, József főherceg 6 cs. és kir. fensége udvari szállítójánál 2191
Budapest, Károly-körút 9. szám.

Brück és Társa
szállítók és bizományosok
Budapest, VII., Dohány-u. 16.
Elvállalnak: mindennemű szállítmányozásokat és p. podgyászt, árut és költözéseket zárt butorkocsikban, úgy helyben mint vidéken. Mindennemű áruk bizományi eladását is. 2187

Sárga Oberdorfi répmag
1903. évi termés jótállással a fajlisztaságra és kítűnő csiraképeségre 100 kilónként 50 koronáért eladó ab vasúttállomás 2144
Bicske, Gr. Esterházy csákvári gazdaságában.

1 gőzeséplő-készlet
6 lóerejű, kítűnő karban, összesen három cséplést végzett, olyan mint az új; kedvező fizetési módokat melletti olcsó árban eladatik. Cím: »Agrária«, Budapest, Váci-ut 2. szám. 5487

Diszes folyosó vasrács, 31 folyó méter, jutányosan eladó. Berger Béla lakatosmester, Budapest, Dóczy u. ify-utca 28. 5464

Nyári legelő.
1000-1200 drb birkát és 100-120 drb szarvasmarhát — kevesebb számban is — nyári legelőre elfogad: Bányász Mór berinkei bér gazdasága, u. p. Nagy-Oroszi, Nógrádmegye. 5440

Diszkert,
gyümölcsökért kedvelők kérjenek árjegyzéket az **ciső magyar diszfenyő-faiskolától.** Tulajdonosa: **Cepony Ede,** Körömend. 5493

Len
12 korona, **köles csütös fehér,** diszleves 8 korona, **köles vörpiros** 7 korona, 50 kilónként b. gyarmati vasúti állomásra szállítva, Felkenburg Ödönél, B.-Gyarmat. 5470

Spargagyökér
argentin, szép erős 2 éves példányokban kapható ezrenként 30 kor., százanként 4 koronáért a **gróf Wimpffen-féle simontornyai uradalom tisztartói hivatalánál, Simontornyán, Tolna megyében.** 5472

Hiskolcz-bugyi
bér gazdaságában ajánlunk megvételre kítűnően fejlesztett 1 1/2 éves mangalica tenyészteket. **Gottfried Tesvőrének.** 5436

Gyógyszerekért
illetéktelenül kifizetett összegeket érvényesít a Gyógyszer-számlákat felülvizsgáló Iroda, Budapest, I., Áttila-utca 14. (Ellenért szakértő.) 5423

Torma.
Nürnbergi édes torma-dugvány ezrenként, vékonyabb 20 kor., vastagabb 24 korona. Kapható: **Zseny István** gazdaságában, Halason, Pestmegye. 5424

Magastörzsi
gyümölcsfákat a legnemesebb fajokban, ősi barackot redélynek megvételre ajánli Csákváron (Fejérmegye), az urad. kertészet. Árjegyzék kívánatra megküldetik. 5422

Eladó
középbirtok szesgyárral, fővonalon, prima. Bővebbet dr. Baross János ügyvéd, Budapest, Rökk László-u. 8. II. 5026

Bedőhazai Pál urad. tisztartó **Kutyfalva, Alsó Fehér-m., megbízásokat fogad el igaz ökör, lekötött való ökör, tinó, üsző, tehén és borjak megvételére.** Szives megkeresést kér:
Bedőhazai Pál, Kutyfalva
Vasúti megállóhely helyt.

Vetésre kiválóan alkalmas, minden idegen magtól ment **tavaszi rozs** kapható **Propper Samu** turai (Szabolcs-megye) gazdaságában 1000 kgr-mal nagyobb mennyiségben 14 korona 50 fillérjével 100 kgr-menként vevő zsákjában a **nyiregyházi** vasúthoz szállítva. Megrendelések **Propper Samu mezőgazdasági gépjárateléhez,** Budapest, V. ker., Váci-körút 62. intézendők. 5347

Parasztolajpogácsát,
u. m. tiszta ropoze, tökmag és napraforgópogácsát ajánlunk, frissen minden állomásra, ugyancsak vevő-búkkönyt és tarkababot conventióhoz a legjutányosabb áron kisebb és nagyobb mennyiségben. Klein Ferenc és Fia, Budapest, VI., Andrásy-ut 64. sz. 5057

Főtiszti állást
keres, az általa önállóan kezelt uradalom eladása folyán azonnali, vagy később belépéssel egy 35 éves, izr. nős, elméletleg és 18 óvig gyakorlatilag képzett gazdasági Dohány- és cukorrépa termelésben, állattenyésztések, hizlalások és a gazdaság adminisztrációs ügyeiben kiváló szakember.
Nagyobb uradalmakban tejesített önálló főtiszti működéséről, kiváló szorgalmáról, valódi erélyességéről és puritán jelleméről kítűnő bizonyítványai és nagyobb tekintélyű referenciái bőségesen tanuskodnak. — Czim a kiadóhiva. alban. 2257

Ürl Rezső
sertésbizományos
= Budapest =
József-körút 22/24.
sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít.

Nyulszapuka-mag
uradalmi áru, utolsó évi termés, arankamentes
44 korona
50 kilónként
Haldek
magnagykereskedésében,
József főherceg 6 cs. és kir. fensége udvari szállítójánál 2292
BUDAPEST, VII, Károly-körút 9. sz.

Minden cseplőgéptulajdonos
rendelje meg az éppen most megjelent
A cseplőgépek szerkezete és azok kezelése
című 350 képpel ellátott könyvet.
Irta: Balassa Frigyes, főmérnök.
6-50 kor. előleges beklódése esetén bérmentve küldi meg a **"PÁTRIA" r.-társ.** könyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Tavaszi telepítésre kítűnő faj Kosárfüzdugványokat
ajánl jutányos áron s kívánatra árjegyzéket küld 2164
"Irma nemesfüztelep" kezelősege GALGÓCZ (Nyitram.)

Vetőmagnak
zabmentes tavaszi búkköny prima árpa, tavaszbuza, lenmag nagy és aprószemű és egyéb magvak, tarkabab csel. d. conventiónak kapható 2181
Löwy J. Józsefnél, Nagyváradon.

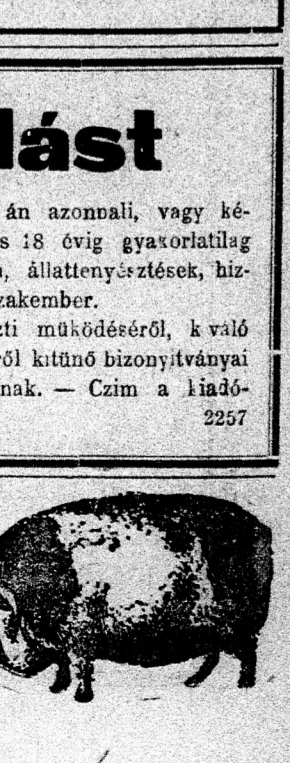
Ürl Rezső
sertésbizományos
= Budapest =
József-körút 22/24.
sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít.

Likőressenciák.
Legtiszább párlat.
Kítűnő minőségű, egészségére és olcsó likőr készíthető, minden előkészület nélkül, házilag az **ISIS likőressenciákkal.**
Egy üveg, mely 2 liter finom likőr készítéséhez elegendő, a likőr fajtája szerint: 50-80-70 fillér stb.
Használati utasítás vele jár. Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Különlegesség:
Legfinomabb rumkompozíciók, kítűnő ürmös esszencia.
ISIS vegyészeti cikkek gyára
Budapest, II., Zsigmond-utca 4. szám.

Az amerikai szőlőiskola Állami felügyelet — és segélyvel lett létesítve. **Legolcsóbb árak!**
Városok, községek, szövetkezetek, egyletek és uradalmak hitelle is. 5435

Vetőmagnak
zabmentes tavaszi búkköny prima árpa, tavaszbuza, lenmag nagy és aprószemű és egyéb magvak, tarkabab csel. d. conventiónak kapható 2181
Löwy J. Józsefnél, Nagyváradon.

22. SZÁM
Hirdetési Á...
minden sz...
den sz...
A legkise...
Betöltés...
BETÖLTEN...
Gazdaság...
végzett, nő...
magyarul és...
tenszív gazda...
hosszabb ideig...
namérul urada...
I-re felvéteti...
mésolatokkal el...
melyek vissza...
Uradalom, Tarna...
ezimrendők...
Kere...
azonnali belépés...
ves-iskolát vég...
gyakorlatilag big...
ember, a ki a...
is jártassággal...
vány-másolatok...
lakok, melyek v...
dennek, intzen...
Lajos földbirtó...
Kantársára...
Gépsz...
kerestetik azon...
elő-jón belépés...
holdas gazdaság...
de már gyakorlat...
labb ember. E...
korona készpénz...
12 hecto rozs, 1...
kukoricza-föld...
4 öi tüzifa, mar...
tartás legelőn. Ár...
jék: Maslák, u...
u. p. Bastaji, Si...
Fizet...
gazdasági r...
Metternich Sándor...
főmértőségének...
dalmában egy...
sági gyakornok...
sedésbe. Javadal...
korona és 12...
rozott szoba s...
Korona megféri...
évi megfelelő...
segédkezési állás...
zés 240 kor. évi...
léssel helyezet...
Pályázatra hall...
egészes magy...
rok, kik egy fel...
tanítótól jó s...
tek, küldjék bizo...
latokkal s élette...
relt. nyelvismere...
kö-elvezetéseiket...
lyanodványaik...
zett cim alatt...
von Metternich...
Güler-Central-Di...
III., Ungargasse...
Gazdas...
felvétetik vidék...
megkivántatik, k...
főzőn, mosás, v...
sen, baromfi-ny...
kezelés feladatá...
fizetés négyzár...
latok: Luczenbac...
hoz, Pettend-re, I...
ÁLLAST K...
Gazdassz...
vagy házyzetőn...
jádor, róm. kath...
tartást, egy a bel...
gazdasági érti, fo...
urhoz vagy plebe...
zésre ajánkozik...
„Józsa” jellegre...
talba...
Gép...
alkalmazás köze...
42 éves géplakato...
stabil és dinamó...
fája van, gépkeze...
egybekötve is elf...
is Czim: Dudas Gy...
Budakesz, Erdő-ut...
Gazdat...
a gazdaság mind...
tas, gazdasági és...
akadémiát végzett...
keres: Gündisch M...
Sebes...
Gazdatis...
ajánlkozom. 27 éve...
leg nőten vagyok...
szándékozom, meg...
1-től próba-ldőre...
évi gazdasági gy...
bizonyítványaim...
Előzetes szívess...
Jungreis Arad...
cimre, Nagy-Hau...
poste restante kér...
Nős...
gyermek elen, 35...
józan és megbízha...
gazdaságba kerül...
ispánok, a hol az...
slatt van a gazda...
a kiadóhiva. alban.

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásunként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom termékei, továbbá állást keresők és adók hirdetményei vétetnek fel e kedvezményes rovathban és árban.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csakis a hirdető címének kitételével közölünk.
KIS HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Gazdasági iskolát vésztet, nőien segédített, ki magyarul és németül beszél, tényleg gazdaságokban már hosszabb ideig működött, a tanárnám uradalomban május 1-re felvétetik. Bizonyítvány-másolatokkal ellátott ajánlatok, melyek vissza nem küldendők, Uradalom Tarnaméra, Heves-mezseregny. 5433

Keresek azonnali belépésre egy földmives-iskolát végzett, több évi gyakorlati bíró, nőien fiatal ember, a ki a szőlőművelésben is jártassággal bír. Bizonyítvány-másolatokkal ellátott ajánlatok, melyek vissza nem küldendők, Deutch Lajos földbírókhoz, Nagykanizsára. 5439

Gépez-kovacs keresetlik azonnali vagy április elején belépéssel egy 60 kat. holdas gazdaságba. Kis család, de már gyakorlati bíró fiatalabb ember. Évi fizetése: 320 korona készpénz, 12 hcto boza, 12 hcto roza, 1 és fél kat. hold kukorica-föld, 1200 []-öt rét, 4 ölt tüzifa, marha- és disznó-tartás legelőn. Ajánlatokat küldjék: Maslanaei bérgazdaság, u. p. Bastaji, Slavonia. 5430

Fizetése gazdasági gyakorlatok. Metternich Sándor hercegné 6 kímeltóságának bajnabírái uradalmában egy fizető gazdasági gyakorlati állás jött létre. Járulékmazás: évi 900 korona és 12 öm. tüzifa. Burozot szoba a ellátás har 40 korona megfizetés ellen. Egy évi megfelelő szolgálat után segédítési állásra való kinevezés 240 kor. évi fizetés felemelésel helyeztetik kiállításba. Pályázatra hajlandó nőien, egészséges magyar honpolgárok, kik egy felsőbb gazdasági tanítványt jól sikerül végeztek, küldjék bizonyítvány-másolatokkal s életleírással felszerelt, nyelvismeretüket s katonai képzeltetéseiket felmúló folyamodványokat, lent nevezett cím alatt be. Fürstlich von Metternich Sándor'sche Güter-Central-Direction, Wien, III., Ungargasse 63. 5431

Gazdasszony felvétetik vidéki urházhoz: megkívánatik, hogy igen jól főzzön, mosás, vasalásához ért, baromfi-tenyésztés és tejkezelés feladatát képezi. Évi fizetése négyezer korona. Ajánlatok: Lucenbacher Miklósnéhoz, Pettendorf, Fejérmegye. 5420

ÁLLÁST KERESŐK.

Gazdasszonyok vagy házvezetőnők, fiatal házias, román. kath. nő, ki a háztartást, egy a bel-, mint a kül-gazdaságot érti, jól főz, elkélt urhoz vagy plebániára, házvezetőre ajánkozik. Meghívások „Jozsa” jellegre a kiadóhivatalba.

Gépész alkalmazás keres, nő, család, 42 éves gépkezelő; lokomobil, stabil és dinamó-gépekkel vizsgálja van, gépkezelést fűtéselel egybekötve is elfogad vidéken is. Cím: Dudás György gépész, Budakesz, Erdő-utca 137.

Gazdatiszt, a gazdaság minden ágában jártas, gazdasági és állatorvosi akadémiát végzett, alkalmazást keres. Gündisch Mihály, Székes-Sebes. 5471

Gazdatisztnek ajánlok. 27 éves, izr., jelenleg nőien vagyok, de nőstini szándékozon, meghívásra ápr. 1-ül próba-ideje elmegyek. 13 évi gazdasági gyakorlatomról bizonyítványaim tanuskodnak. Előzetes szives megkeresések: Jungreisz Antal g. ellenőr, címre, Nagy-Bantoss, Fehérm. poste restante kéretnek. 5463

Nős, gyermekelen, 33 éves egyn. jőzan a megottható, ajánkozik gazdaságba kúcsárnak vagy ispánnak, a hol az ur kezelése alatt van a gazdálkodás. Cím: a kiadóhivatalban. 5451

Okleveles gazdatiszt,

ki felsőbb gazdasági tanítványt teljes eredménnyel végzett, 25 évi gazdasági-kezelési és földmives-alkalmazásban gyakorlati jártasságot szerzett, az állattartás és tenyésztés minden ágában, tejgazdaság-kezelésben, mag- és takarmány-növények, cukorrépa, dohány és ottványzó művelésében, jelenlegi szolgáltatási képességeik és gyakorlati jártasságának megfelelőleg változtatni óhajtja. Ajánlatot „Szakember” jelleg alatt a Köztelek kiadóhivatalába kér.

Könyvelő, nő, izr., a ketős könyvvitelben mérlegképes, magyar és német levelező, ki hosszabb ideig egy belterjeesen kezelt birtokon mint számvé, nagy tehenséget és a belső majorság teendőinek felügyeletével volt megbízva, széken igények mellett azonnali belépésre állást keres. Jó bizonyítványokkal rendelkezik. Ajánlatot 8800.-sz. alatt a lap kiadóhivatalába k.

Birtok-kezelésben jártas gazdatiszt, ki az irodai teendőkben aratótt, nőien, 24 évi praxissal, mint lapán vagy segédítést végző május 1-él belépéssel ajánkozik. A cukorrépa-mint gabnatermelésben, nagy tehenséget, mint sertés és juh-tenyésztésben szakmerettel rendelkezik. Igényel szerények. Címe a kiadóhivatalban. 5417

Ispáni állást keres egy földmives-iskolát kintében végzett, több évi gyakorlati bíró, nő, keresztény g. tiszt, aki 1900 koronán 6-éveskedik rendelkezik. Címe: ifj. Stuhl Flópp, Szelevény, Kun-Szolnokmegye. 5399

Kezelő tiszt vagy ispáni állást keres, 9 évi gyakorlati bíró, 28 éves, ev. ref. vallás, földmives-iskolát végzett, magyar, német és horvát nyelveket szó- és írásban bír, nőstini vagyó gazdatiszt, kinek a gazdaság minden ágában kitűnő praxisa van. Címe a kiadóhivatalban meg tudható. 5388

Levelező és könyvelő segédi állást keres egy kereskedelmi akadémiát végzett és gyakorlatilag képzett keresztény fiatal ember, akár a fővárosban, akár a vidéken. Szives megkeresések az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóságához intézendők.

Emőd József (Budapest, Szentkirályi-utca 92.) ajánl egy kiváló **szakembert** nagyobb birtokra számtartónak, kezelő vagy felügyelő tisztségek igényel szerények. Kintű bizonyítványok. Tudakozódhatni föntebből. 5398

Intézői vagy ehhez hasonló állást keres, 34 éves, keresztény, a debreceni gazdasági tanítványt végzett gazdatiszt, ki 18 évi gyakorlati rendelkezik s a legutóbbi 8 év alatt mint lapán működött az ország egyik leg-belterjeesebb uradalomban, nagy állattenyésztésben, tejgazdaságban, hizlalásokban valamint a szam- s takarmánytermelésben. dohány s oskorrépa művelésben kiváló jártassággal bír. Állást azonnali is elfogadhat. Cím a kiadóhivatalban. 5428

Földmives-iskolát, szesziföldi tanfolyamot végzett, keresztény gazdatiszt, 12 évi gyakorlati, jártas a gazdaság minden ágában, könyvvitelésben, állattenyésztésben, dohány-termelésben, hizlalásban; állást keres, perczentes állást is elfogad. Ajánlatot Megbízható, cimen a kiadóhivatalba. 5441

Földmives-iskolát teljes és kintű eredménytel végzett, 25 éves, nő, egyn., 4 évi gyakorlati, bárniki helyéssel állást keres. Szives megkeresések: Kun Ferencc, Jászladány, II. ker., 519. szám, kéretnek. 5458

Irtnoki,

segédítést, vagy ehhez hasonló állást keres egy földmives-telegzőség és a kassai szesziföldi tanfolyamot végzett 27 éves, román. kath. egyn., 2 évi gyakorlati, beszél és ír magyarul, németül. Jelenleg is segédtiszti állásban van. Cím: „Ambiziózus” jelleg alatt a kiadóhivatalban. 5429

Számtartó, ellenőri, segédi állást keres azonnali belépésre, 27 éves, román. kath., gyakorlati bíró, tanítványt végzett gazdász. Beszél, ír magyarul, németül, tótul teljesen. Irásbeli munkákban, számadások vezetésében teljeszen jártas. Esztleg 3-4000 kor. cattióval rendelkezhetik. Megkeresések, feltételek 6-éves teljesítéssel, **gazdasági tanítvány igazgatóság-hoz, Kassa,** címzendők. 5427

Majorgazdai állást keres családos egyn., 43 éves, több éven át a gazdaság minden ágában működött, valamint a kül- és belső gazdaságban jártas és fehérszabzon is. Az állást április elején vagy 24-én foglalhatja el. Cím: Grájber József, Nagykanizsa, Sugár-utca 50. sz. 5440

Géplakatos, 22 éves, vizsgázott, cséplésben jártas. részöntő, esztergályos, jó munkás, uradalomba segéd-gépesnek ajánkozik. Címe: Székfi Gyula, Páztó, Heves-m. 5444

Bognár, nő, 24 éves, ki már volt uradalomban alkalmazva, nagy uradalomban állást keres, megfelelő fizetéssel. Az állást azonnali is betöltheti. Asztalos és összes gépmunkában jártas. Cím: Magyar József, Budapest, V. Véső-utca 8. sz., I. em., 10. ajtó. 5435

Pályázat. Elkélt uradalomtól 7 évi gyakorlati bíró, 29 éves, nőien, román kath., diplomás gazdatiszt, azonnali belépésre nagyobb uradalomban gazdasági állást keres, hol jövőkét biztositatnak. Grófi vagy papi birtokok ajánlatára elsősorban reflectál. A modern mezőgazdasági feladatokban, nevezetesen az intenzív cukorrépa, dohánytermelésben, állattenyésztésben, hizlalásokban, tehenségekben, irodai számvitelben elsőrendű szakér. Megkeresések ajánlot levélben **K. István okl. gazdatiszt, cimen, Győr-Schwarzberg-utca 9. keretnek.** 5438

Gazdasági iskolát jelölt végzett, 29 éves, nő, keresztény, hosszabb gyakorlati bíró gazdasági, jelenleg egy nagyobb nemzeti birtokon mint ispán működik, jártas a gazdaság minden ágában, dohány, cukoripar-termelését, állattenyésztést, hizlalt, valamint az összes irodai teendők végzésében **szakavatott jártassággal** bír, hasonló állást keres azonnali vagy későbbi belépésre szerény igények mellett. Erélyes és megbízható. Cím: Karány g-tiszt, Vár, u. p. Verebely. 5457

Gazdasági Irtnok, képzett, gyakorlati, 400 korona és teljes ellátásra felvétetik. Sz-pírású, számvitelben jártas előnyben részesül. Bashalom, posta Királytelek, Lipay tisztartó. 5432

Ispán, 33 éves, erélyes, állást keres. Teljesen jártas, 14 évi gyakorlati bíró a mezőgazdaság, szőlőművelés, borászat és gyümölcsészetben, szőlőszőlő intézet három éves tanfolyamát végezte. Oly állást óhajt, hol 5-800 holdas mezőgazdaság, szőlőműveléssel v. n egybekötve. Jelenleg állásban van s meglető állás után várhat. Cím a kiadóhivatalban. 5459

ÁLLATOK. **Tenyész-sertések.** Izen szép, tenyésztésbe kiválóan alkalmas, fehér göndör-szőrű mangalica, 10 drb 2-3 éves kocza, 35 drb 1 éves kocza, 2 drb 19/2 éves kan, 5 drb 1 éves kan, 40 drb 1 éves ártyány jutyányos áron, egyétt vagy kisebb részletekben is eladó. Dunántul, Budapesttől főtvozon 2 óra. Cím a kiadóhivatalban. 5414

Mémlő-eladás.

A topónái bérgazdaságban egy korábbi mémlő, mely itt már 4 év óta kintűben fedez és melynek iradékal itt a gazdaságban megtekinthető, vértelírtítés miatt szabad kézből eladó. A mén a zárdori ménestől származik, apja Carlein, anyja Galanta, színe sötét peji. A gazdaság közvetlen Kaposvár mellett van és így könnyen megközelíthető. Kocsit a gazdaság ad rendelkezésre. 5448

Kolozsvári kiállításra díjazott törzsek után, fekete langshan tenyésztőjások kaphatók, darabonként 20 fillér, csomagolási 50 fillér. Cím: Eszay István, Szent-László, u. p. Nyárad-Szereda. 5445

Igriczeli gazdaságomból eladó négy darab tisztavérű 3 1/2 éves **pinzgau** hasas tenén és egy darab 2 1/2 éves tisztavérű **pinzgau** bika, melyek a pozsonyi kiállításban kitüntettet kaptak, továbbá 5 darab mezőhegyei származás **mangalica** tenyészkan. Levélre bővebb felvilágosítással szolgálak. Takács Jenő, Tapolca, Zala megye. 5468

Eladó **kocza malaczkok,** 100 darab 3 hónaposas Berkshire keresztelésű anyától a mezőhegyesi fehér kondorszörű apától. Tenyésztesre igen alkalmasak. Erővel bírók, igen hizkonyok. Cím: Jurenák Lajos, Pusztateny. 5467

Tenyészkanok. 10 darab ötévesedű, 3 darab kétéves, igen szép szőke mangalica példányok eladó a tisztasziget-igaz gazdaságban, u. p. Tisza-Szöllős, Heves-m. 5466

Eladó malaczkok. Gróf Maláth József ur szemlésmegyei perbenyiki uradalomban tisztavérű **hítes Yorkshiri malaczkok** vannak eladók, darabonként 24 korona árban. Bővebb minden bétől 3 koronával drágább. Levélbel megkeresésekre válaazt ad az uradalmi tisztartó. 5400

Agár. Eladó egy billikom-nyertes 4 éves kan anyja importált angol szuki és két darab ugyanazon véré 1 1/2 éves kan. Kintű futók. Bővebb: a kedombi gazdaság, u. p. Henzida. 5447

Tehénészet felhagyunk követhetőben eladó 40 darab félvér simmenthali, részint hasas, részint friss fejűs tehén. Cím a kiadóhivatalban. 5449

Jármas ökrök, tinók, lovak, sertések és juhok. tenyész- vagy használati állatok beszerzésére megbízásokat elfogad és azokat felelőség mellett gyorsan és jutányosan, direkt forrasokból közvetíti az Erdélyi Gazdasági Egylet vednöksége alatt álló **Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvárt.** Szentgyház-utca 2. sz. Telefon 311

Félvér Orpington kakasok kaphatók darabonként 5 koronáért **Eperjesi István Péczen** Isten, Pest megye.
50 darab jó erűben levő tarka és keresztettségű **örök-borjú** eladó Schwarzen Zsigmond maros-lyeji bérgazdaságában. Rakodó állomás helyben. 5419

Az Ordódy-féle tehenészet átvétele

folytán lényegesen nagyobbított, országosan törzskönyvezett **Heves-i telivér tenyészteinkből**

tuberkulinra nem reagáló telivér simmenthali bikák a ráczal-bikák mási félvér tenyészteinkből pedig

magasvérű félvér simmenthali bikák kerülnek eladásra.

Az állatok Ráczalmóna vannak felállítva. 2133

Pajzs Gyula gazdasága **Ráczalmás** Fejérmegye (vasut, hajó, Budapest környékbeli telefon).

VEGYESEK. **Cséplő-garnitúra** 8-as, kevéssé használt, kifogástalan állapotban megvételik. Felső-Erdő-teleki gazdaság Erdőtelek, Hevesmegye. 5373

Vetőburgonyát keres megvételre, sárga belsejű, gömbölyű alaku, izletes, bőtermő, közepérszt **asztali burgonyafajtákból.** Mintát végező árakkal kér. Kapuvári uradalom vesztékeny gazdasága. Posta Szárföld, Sopronmegye. 5465

Óriási takarmány-cikmag kapható Hőm Vilmos uradalmi kaszárnáól, Ftr. Komárom-m., kilogrammonként 3 koronáért. 5482

Birtok-bérléset keresek 200-400 holdas táv-vaszi átvételre, csakis tulajdonosól, Szolnok vagy Temesmegyében. Levelet kérek: arkady címre, Kiskun-Majsa. 5461

Budapest kényvékén 1-3 zónára 150-200 holdas bérléset keresek, lakóház és kellő gazdasági épületek kiváratának. Egyenők díjaztatnak. Cím a kiadóhivatalban. 5442

Nélkülözhetetlen a foszforsavas csontmész, tehének, ökrök, borjúk, malaczkok, lovak, csikók, szarvasok, őzek és a baromfiak takarmányozásánál, kapható: **NEUBAUER ADOLF** műtrágya és vegyi ipar gyárak meghatalmazottjánál **GYÖR.** 2101

Gróf Teleki Arvéd

drassóli uradalma, u. p. Kocsz.
ajánl míg a készlet leri Koczon 100 kg.-ként nemeseített minőségben:

államlag olomzáról: **Lóheremag I. Lóheremag II. Francia perje Csomós ebir**

Fűmagvak. Cserháti tanártól meghonosított **övári tak-repamag** melyet a magyaróvári szarvas-marhateny. egylet parasztagdász 3 év óta 600 holdon felül rendszeresen termelnek drassóli magból bőtermésű és elláthatóságáról. Koránérő, fehér, hl.-ként 55 kg. súlyu k-holdanként 10 év óta 9-15 mm. kermet: 5460

duppai Zab lóbab **pernau lenmag** székely tengeri, korai királyné tengeri, legbővebben termő

1902. Budapest 2 első díj; 1903. szeptember Kolozsvárt gulyabelli tehénkért és 3 éves bikákért **2 első díj.** Ezen gyorsan fejlődő, edzett, hatalmas csontozatú 2-3 éves

magyar bikákból állandó készlet, árak 500-1500 korona.

Előjegyezhetni: **1903. első díjat nyert Pekingi kacszak** drbjára csazszel szállítva 8 kor. tojás tozajtja áprilisban 5. Polónyi által Angliából importált

Orpingtonok drbjára csazszel szállítva 16 kor. tojás tozajtja áprilisban sárgáké - - - - - 10 " fehéreké - - - - - 20 "

Emdeni ludak drbjára csazszel szállítva 16 kor. száza - - - - - 20 kor. **Amerikai diófák** száza - - - - - 20 kor. **Vadgesztenye sorkák** száza - - - - - 20 kor.

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb területek szántását gőzekével

hajlandó vagyok elvállalni; építgy

mélyrigolozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alantí címemhez forduljanak.

WOLFF ERNŐ, gőzszerelési vállalkozó **BUDAPEST-KELENFÖLD.**

Egészséges, túl nem érett

LENKÓRÓKAT

melyek tehát a mag teljes megérése előtt arattattak és akként lettek kezelve, hogy azokat rostnyerésre fel lehet használni, bármely mennyiségben

átvesz, ugyszintén elvállal szerződésbeli kötelezettséget előírás szerint termelendő lenkóro átvételére nézve előre megállapított legmagasabb ár mellett

Salzmann és Társa
gyárigazgatósága **SZEGEDEN.**

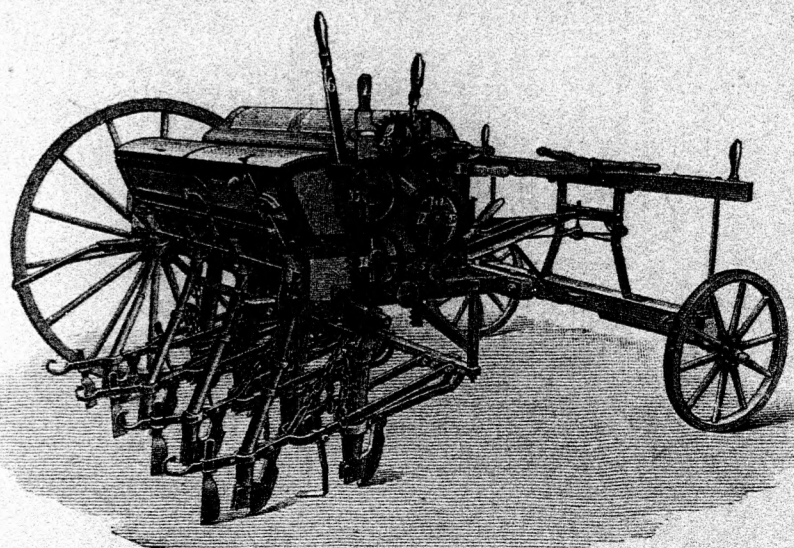
2172

Vetőmagnak

kiváló minőségű zabmentes tavaszi bükköny az Előszálási uradalom legutolsó évi termése

100 kilónként 13 koronaért Budapestre szállítva. Zsákokat vevő tartozik szállítani. Legkisebb mennyiség 10 métermázs.

Güns Béla, Dunaföldvár. 2285

Műtrágyaszóróval egyesített

Pratzner-gyártmányu

répa és tengeri vetőgépeket

raktárról azonnal szállithatók.

Kiváló minőség és jutányos árak. Árjegyzék bérmentve és ingyen küldetik.

SZÜCS ÖDÖN, Budapest,

VI., Nagymező-utca 66.

"Patria" nyomdai részvénytársaság nyomása az Első magyar Papírpap r.-t. papírosán Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

A szegedi kenderfonógyár részvény-társaság, Szegeden ajánl jótállás mellett valódi angol tégelyaczból készült

gőzeke sodronyköteleket

(Vezérképviselet: Beck és Gergely-nél, B. dapes, V., Váci-ut 12.)
elismert legjobb minőségben és olcsó árban.

Ajánl továbbá aratógépekhez való

manila kévekötfonalat

minden aratógép szerkezetéhez megfelelő gombolyításban, valamint gazdasági kötélárakat, kenderzsákokat stb. a legelőnyösebb feltételek mellett

1032

Uradalom

2075

Kitünő vidéken közel czukorgyár- és a fővároshoz, saját kezelés alatt 4000 hold prima szántófölddel (gőzekeművelés), dohány, czukorrepatermelés és tejgazdasággal, jó karban lévő gazdasági épületekkel és szép nagy kastélylyal 1,200.000 frtért felszerelés nélkül eladó.

Beyer Károly, Budapest, Andrássy-ut 100.

Pályázati hirdetés.

Az egri főkapitány Batori (Hevesmegye) erdőbirtokán megüresedett

erdészi (gondnoki) állásra

pályázat hirdetik.

Ezen állással a következő javadalmazás van egybekötve:

1. Készpénzben évi 1040 kor., borvátság címen 140 kor.
2. Terményekben: 20 hl. buza, 14 hl. rozs, 18 hl. árpa, 8 hl. zab, 4 hold föld, 4 m. kemény hasábfu, 4 tehén, 4 sertés, 10 malacz és 2 ló nyári tartása.

3. Lótartás és kocsikopás címen készpénzben 130 kor., továbbá 22 hl. zab, 65 q. széna, 25 q. sarju, 16 q. őszi, 30 q. tavaszszalma és kocsistartás fejében az előírti illetmények élvezete.

4. Egy négyszobás lakás mellékhelyiségekkel és kerttel.

Pályázók az 1879. XXXI. t.-cz. 36. §-ban előírt minősítésüket előéletük férhetetlenségét, vallásukat, a 35 éven aluli korukat, valamint eddigi szolgálati alkalmaztatásukat és igazoló okmányokkal felszerelt, a Méltóságos Főkapitánhoz címzett pályázati kérvényüket legkésőbb

folyó évi április hó 3-án

alulírott erdőhivatalhoz benyújtani tartoznak.

Az állomás elfoglalása 30 napon belül kötelező.

Sajó-Várkony (Borsód-megye), 1904. márczius hó 3-án.

2260

Az uradalmi erdőhivatal.

Lapunk bekötési táblája

2 kor. 72 fill. (portómentesen)

kapható kiadóhivatalunkban.

XI

A

Az ors

Egész é

Gy

a Közu

beiratás

1. Gazdas

Ter

1.

gazdaság

és rossz

Agrárpoli

birtokos

tumok ap

Birtokpol

emberek

Járadéko

vámok.

2.

A)

Pesti He

7)

kir. gya

Ter

A g

Szárítás.

értékét bo

tátalanság

a belföldi

vonatkozó

Kolozsvár

verések.

és francz

nek saját

Az árme

lomra vo